

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Spalis - October

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

ALP(LKA)2828

Nr. 42-43 * 1984 * RUGSĖJO - SEPTEMBER 25 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

SOVIETAI KIRŠINA
BRITŲ ANGLIAKASIUS

Sovietų vyriausybė renka pinigų paremti britų angliakasių ir jų šeimas. Britų Radijo Bendrovė pranešė, kad Maskvos Radijas rugsėjo 2 d. paskelbė, jog Ukrainos angliakasiai surinko 50.000 iškeičiamų rublių, kad juos perduotų britų angliakasiams, streikuojantiems 6 mėnesius. Pinigų kėlimą propaguoja paskirtiniais 2-3 savaitėmis Maskvos vietinių programų radijas. Priešumos prisideda ir vadina - mas Sovietų Talkos Fondas. Tokiu būdu Sovietų vyriausybė viešai kišasi į britų industrinį ginčą.

PASIKĖSINIMAS PRIEŠ
MARGARET THATCHER

Airių Laisvės Armija (IRA) prisipažino, kad jos žmonės padėjo bombą viešbutyje, kuriame buvo apsiėję britų britų "geležinė ponija". Sprogimo metu žuvo 4 žmonės ir sužeisti 32 asmenys. Žinių komentatoriai pažymi, kad šis atentatas padidins Thatcher populiarumą, nukreipdamas žmonių dėmesį nuo konservatorių valdžios nepajėgumo sulaukyti augančią infliaciją, užbaigti angliakasių streiką, pagaliau rasti sprendimą šiaurės Airijos problemoms.

SALVADORO PREZIDENTAS
RYŽTASI DERĖTIS SU
SUKILĖLIŲ VADAIS

Salvadoro prez. Jose Napoleón Duarte nustebino pasaulį savo ryžtu susitikti pasitarimui su krašto sukilėlių atstovais, idant būtų rasta išeitis, kaip užbaigti pilietinį karą. Kraštutinės dešinės mirties eskadronai pagrasino atentatu prieš prezidentą. Iki šiol, viršūnių konferencija nėra davusi nieko konkretaus, bet gerai, kad bent išsiskyrė žmoniškesnių išeičių.

UŽSIENIO REIKALŲ MIN.
JOE CLARK SUSITIKIMAS
SU JAV SEKRETORIUMI

Yra įprasta abiejų šalių Kanados ir JAV užsienio reikalų ministeriams susitikti bent keturis kartus į metus. Naujosios konservatorių valdžios ministeris Joe Clark turėjo pirmą kartą progą atvirai aptarti abi šalis liečiančias problemas: žvejybos rytiname pakraštyje klausimus, laisvesnio prekybinio pasikietimo reikalus, tarptautinio ginklavinimo problemas. Atsiet, daugelį reikalų, dėl kurių liberalų vyriausybė buvo amerikiečiams išpykusi. Šiuo kartu Schultz'ui patiko kur kas nuolankesnė konserva-

torių laikysena amerikiečių firmų išsigalėjimo Kanadoje klausimu. Joe Clark tačiau nepabijėjo prašnekti apie rūgštis kritulių, alinančių Kanados teritoriją, užnuodijančių ežerus, upes ir naikiniančių gyvūniją, problemą.

8 METAI UŽ ŠNIPINĖJIMĄ

Belgijos vyriausybės štaigos tarnautojas Eugen Michiels, 61 m., pardavęs slapstus NATO raportus komunistiniam valstybių blokui, nubautas 8 m. kalėjimu.

E. Michiels dirbo Užsienio Reikalų departamente. Prisipažino gavęs \$65.000 / Kanadiškais skaičiuojant / už patiektą Rumunijai ir Sov. Sąjungai medžiagą.

O, KANADA

• JEAN CHRETIEN prisidėjo prie Toronto teisininkų įstaigos Lang, Michener, Cranston, Farquharson & Wright kaip patarėjas.

Jis tačiau ir toliau gyvena Ottawoje ir eis Parlamento nario pareigas. "Aš mėgstu intensyviai dirbti. Esu nealmingas, kai neužsiėmęs." - pareiškė J. Chretien, kuris laimėjus rinkimus konservatoriams rugsėjo 4 d., kol kas neturi daug ką veikti.

• PIERRE E. TRUDEAU apsigyveno Montrealyje ir pradėjo dirbti advokatūros konsultantu.

• JOHN TURNER pasiryžęs perorganizuoti liberalų partiją ir išdirbti metodus, kad laimėtų kituose rinkimuose ir ruošiasi būti stipria opozicija.

• ED BROADBENT, NDP vadas-pasiryžęs pasireikšti Kanados Parlamente opozicijoje nemenu, kaip liberalai.

• BRIAN MULRONEY - jaučiasi geriausiai iš visų: jau suspėjo susitikti su R. Reagan'u, popiežiumi Jonu Paulium II-ju vizito Kanadoje metu ir sėdėjo šalia Britanijos karalienės, jai besilankant Ottawoje. Su visais, atrodo, jautėsi patogiai, o kai kurie susitikimai pranašauja naudą Kanadoje.

• W. DAVIS, Ontario min. p-kas, po 14 metų išsklaus ir praktiško vadovavimo savo provincijai, iš pareigų pasitraukė, nutaręs, kad ką galėjo ir norėjo - atliko. Atėjęs laikas užleisti vietą kitiems. Jo igudusio politikierio instinktas leido jam parinkti tinkamiausią laiką ir būdą tai padaryti. Jis gerbiamas ir įvertinamas visų frakcijų ir eilinių piliečių.

• RENE LEVESQUE-Quebec'o provincijos min. p-kas, nežūrint geros sekmės vizito metu Kinijoje-laimėjęs svarbių kontaktų ir kai kurių kontraktų-grįžęs turi vėl

plaktis su artėjančių rinkimų machinacijomis. Kai kurių vietos žurnalistų nuomone, jis yra "nusigrojęs", nusibodęs ir nebežinąs, kuria kryptimi toliau eiti. Gal net pats trokšta geros W. Davis žvaigždės. PQ partijos aktyvistai reikalauja kelti vėl atsiskyrimo nuo Kanados klausimą ateinančiuose rinkimuose, kiti-senokai numojo ranka ir rūpinasi išsilaukyti su Ottawos pagalba ekonomiskai ir nebemato prasmės atsiskirti. R. Levesque ir jo vyriausybė nenori prarasti prestižinio darbo ir viso su tuo susijusio komforto. Ypač, kad ir įlindusi didžiausias skolas ir toliau svaioja apie "glorings" projektus/kaip ir Drapeau, kurie neš nuostolį, kaip ir Olimpini pastatas. Vienas tokių naujų projektų-Lachine krioklių suindustrijimas. Ah, mais gloire! Brutalios kasdienybės problemos ir toliau pašluojamos po cigarečių nuorūkomis. Gloire...

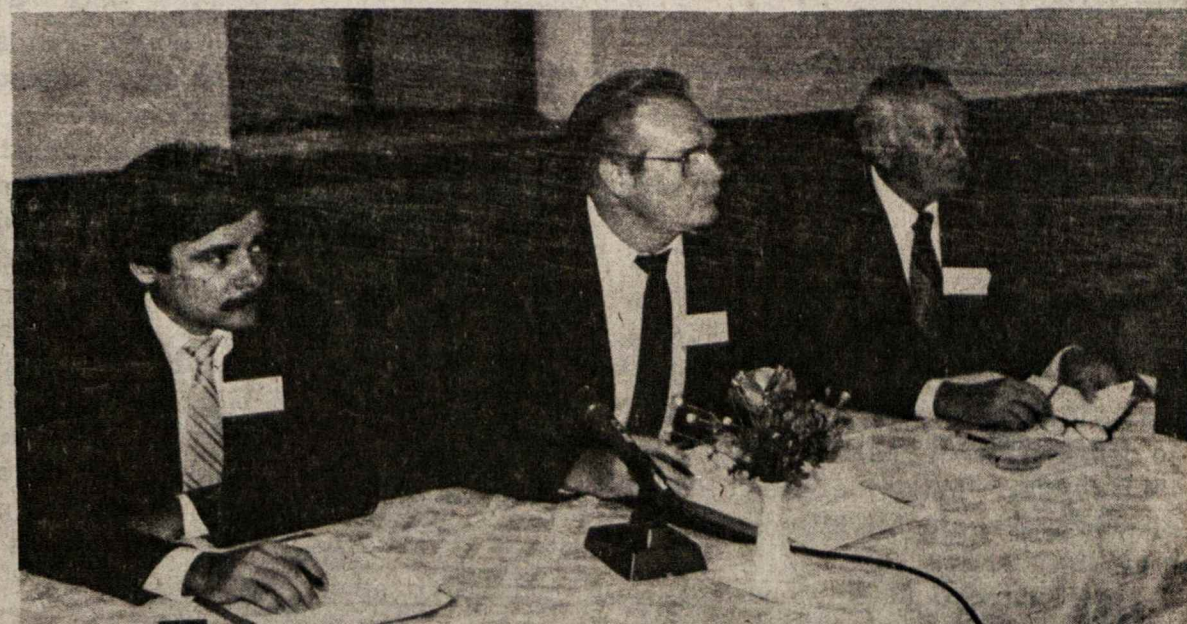
AR PAJĖSIME TURĖTI
NAMUOSE TELEFONĄ?

Kasmet Bell Telephone Co prašo federalinės vyriausybės, kad jai būtų leista pakelti mokesť už telefoną. Šįmet jos atstovas paaiškino CRTC / Canadian Radio-Television and Telecommunication Commission/komisijai, kad jo monopolį iki šiol turėjusi krašte kompanija nebegalės verstis, jei nebus jai leista pakelti dvigubai telefono mokesčio privatiems asmenims. Jo nuomone, iki dabar nuostolingą padėtį išsiversti iš abonentų pataisydavusios pajamos, gautos iš užmiestinių pasikalbėjimų. Tačiau Kanados valdžia linkusi dabar leisti kitoms kompanijoms verstis užmiestinio skambinimo verslu. Bell Kompanijai tai nepatinka. Žinovų apskaičiavimu, padidintas mokesťis už telefoną priverstų bene 160.000 šeimų atsisakyti telefono namuose.

Išeitimi būtų-įvesti mokesť už kiekvieną pasikalbėjimą, sumažinus/tenka tikėtis/ abonto mokesť. Tikrumoje daugelyje Europos valstybių taip daroma. Net ir Amerikos kaimuriose valstijose įvesti ta prasme pakeitimai įrodė, kad 60% gyventojų tokia sistema išeina į naudą. Telefono išlaikymas tada kainuoja per pusę

• UNICEF užsakė vandens šulinių gręžimo įtaisų, su dedamųjų jų dalių ir kitų priedų iš Longyear Canada Ltd., North Bay, Ont. įmonės už daugiau kaip pusę milijono dolerių vertės.

Įrengimai bus naudojami kaimų aprūpinimui vandeniu Vietname. Projektą remia Jungtinės Tautos Vietname

XII KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS TORONTE 1984.X.13. Suvažiavimo prezidento pirmininkai. Iš kairės: E. BIRGIOLAS iš Toronto, V. PIEČAITIS iš Montrealio ir P. AUGAITIS iš Delhi.

QUEBEC'O VYRIAUSYBĖS
ĮSIPAREIGOJIMAI

Quebec'o parlamento/Assemblée nationale/32 sesijos atidarymo kalboje Rene Levesque privalėjo prasiurti apie valdžios planus ateičiai. Kadangi tai nėra sąmatų paskirstymo aptarimas /Discours du budget/, bet viskiau pažadamo gero elgesio tema, toji kalba ypatingai pradžugino kai kuriuos krašto gyventojus, nes joje Levesque'as pažadėjo glaudžiai bendradarbiauti su konservatorių valdžia. Ko gero, atitaisant "padarytas Quebec'ui nuoskaudas", priimant naująją Kanados konstituciją. Kitos praneštos taurios vyriausybės intencijos- surasti daugiau darbų bedarbiams jaunuoliams, praveisti mokesčių reformą, pakeisti kasyklas reguliuojančius įstatymus, sukurti provincijų parką Montreale apylinkėje, išvalyti nuo taršos upes, skatinti turizmą, įsteigiant specialią ministeriją, pagaliau praveisti naują švietimo reformą-mokyklų komisijas atidalinant nebe pagal tikybas, bet pagal kalbų grupę.

NOBELIO TAIKOS PREMIJA
PASKIRTA PIETŲ AFRIKOS
ASMENYBEI

Šių metų Nobelio taikos premija paskirta juodukui anglikonų vyskupui Pietų Afrikos respublikoje, - Desmond Tutu, kuris bando taikiom priemonėm kovoti su rasinės segregacijos-"aparteid" sistema. Pretendentu į premiją, tarp kitko, buvo ir buv. Kanados ministeris p-kas P.E. Trudeau. Verta prisiminti, kad jau 1960 metais Taikos premija buvo atitekus kovotojui prieš rasinę neįlygybę- Albert Lythuli, tuomet buvusio, dabar uždrausto African National Kongreso pirmininkui.

• VYTAUTAS BAKŠYS - pianistas ir kompozitorius yra koncertavęs JAV ir Kanadoje vien šią vasarą 40 kartų. Ruošiasi doktoratui iš muzikos State University of New York.

PRANEŠA ELTA:

"LAISVOS EUROPOS RADIJAS" KALBA Į LIETUVĄ,
LATVIJĄ IR ESTIJĄ

Š. m. spalio 2 d. JAV Senato Komisija Užsienio Reikalams spaudai pranešė:

"Senato Komisijos Užsienio Reikalams pirmininkui senatoriui Charles H. PERCY (R-ILL) paprašius, Tarptautinių Transliacijų Žinyba neatidėliojant perkels Pabaltijo Tarnybų skyrių iš Laisvės Radijo (Radio Liberty) į Laisvos Europos Radiją (Radio Free Europe).

Laisvos Europos Radijas transliuoja programas Rytų Europos tautoms, o laisvės Radijas transliuoja tiksliai į Sovietų Sąjungą. Todėl, sako Percy, "Pabaltijo Tarnybų perkėlimas teisingai įjungia šias tarnybas į Laisvos Europos Radiją sutinkamai su JAV politika, kuri nepripažįsta Pabaltijo respublikų įjungimą į Sovietų Sąjungą".

Tarptautinių Transliacijų Žinybai vienbalsiai patvirtinus perkėlimą, jos pirmininkas Frank SHAKESPEARE pranešė senatoriui Percy, kad Žinyba buvo stipriai paveikta jo nusistatymo, jog šis perkėlimas "geriau atitiks Jungtinių Valstybių užsienio politiką".

Anot Shakespeare, Radio Free Europe, Radio Liberty pirmininkas James BUCLEY taipgi priėjo išvados, kad šis Pabaltijo programų perkėlimas esąs "tinkamas ir pagėdaujamas".

Percy pareiškė savo džiaugsmą, kad Žinyba priėmė jo pasiūlymą, pridurdamas, kad "Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės yra saviti, ir Jungtinių Valstybių radijo transliacijos privalo atitikti jų laisvės ir apsisprendimo troškimams. Pabaltijo Tarnybos priklausau Laivos Europos Radijo Žinybai".

Tarnybų perkėlimas reiškia, kad radijo transliacijos Pabaltijo valstybių klausytojams bus pristatomos pakistu vardu - "Laisvos Europos Radijo Lietuvių (ar Latvių, ar Estų) Tarnyba". Pabaltijo Tarnybų tarnautojams taipgi bus prieinami stambūs Laisvos Europos Radijo tyrimų šaltiniai. Tarnybų išlaikymo biudžetas nebus paveiktas".

Transliacijų į okupuotą Lietuvą perkėlimas į Laisvos Europos Radiją sėkmingai apvainkuoja ilgąmetes VLIKO pastangas atžymėti Lietuvos valstybingumą.

POPIEŽIUS APDOVANOJO
BR. KVIKLĮ

Popiežius Jonas Paulius II, įvertindamas Br. Kviklio šį darbą, apdovanojo jį aukso ordinu, kuris buvo įteiktas per vyks. Antaną Deksnį Toronte, vykusio Religinio Pasaulio Lietuvių Katalikų Kongreso metu.

Keturių stambių dokumentinių tomų MŪSŲ LIETUVA autorius-Bronius KVIKLYS, pasiryžo paruošti ir išleisti taip pat dokumentinę seriją, pavadintą LIETUVOS BĄŽNYČIOS. iki dabar pasirodė trys, spausdinamas ir IV-tasis tomas-PANEVĖŽIO VYSKŪPIJA ir rengiamas V-tasis.

ĮVERTINTAS JURAŠAS
JAPONIJOJE

Šios vasaros pabaigoje Japonijoje, Togoje įvyko Tarptautinis Teatro Festivalis. Jame dalyvavo ir lietuvis režisiorius Jonas Jurašas, surežisavęs Čechovo "Tris Seseris" garšiam japonų teatrui Waseda-Sho-Gekijo.

Į Festivalį buvo atvykę vanguardiniai teatrai, šokių bei muzikiniai ansambliai iš visos Japonijos, prancūzijos, Anglijos, Indijos, JAV ir kitų šalių. Atidarymo iškilmėse dalyvavo Japonijos valdžios atstovai, Indijos Kultūros Ministeris ir kiti žymūs svečiai.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Kaip Ten iš Tikrųjų Buvo?

L. D A M U L I S

Išėivijos LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS ir ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS PABAIGA Toronte praėjo daugeliu atvejų pakiliai ir iškilingai. Mūsų išėivijos spauda kongresines iškilmes plačiai aprašė.

Per Kongreso akademine dalį pora žymių paskaitininkų š.m. rugsėjo 1 dieną pažėrė tikrai brandžių minčių. Tačiau iškilus torontiškis spaudos bendradarbis J. V a r d i u s / slapyvardis, atpasakodamas dr. J. G i r n i a u s paskaitą DIRVOS š.m. rugsėjo 27 d. numeryje tarp kitko štai ką rašo:

"Visos lietuviškos pajėgos susitelkė į "Aušrą"/1883-86/, kurios buvo skirtingų pažiūrų. Pirmasis redaktorius dr. J. B a s a n a v i č i u s buvo tolerantiškas indiferentas, antrasis - kovingas ateistas dr. J. Š l i ū p a s. Jo redagavimas suskaldė aušrininkus ir privadė prie laikraščio likvidacijos...".

Iš čia pacituoto teiginio lyg išeitų, kad tik dr. J. Šliūpas kaltas dėl "Aušros" likvidacijos. Iš tikrųjų, yra buvę kiek kitaip.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS I - mojo tomo 467-69 puslapiuose rašoma, kad dr. J. B a s a n a v i č i u s su kitais iškėlė mintį Didž. Lietuvai skiriamą laikraštį leisti Maž. Lietuvoje. Jurgis Mikšas, J. A. Vištelis - l i o i r dr. J. S a u e r v e i n o paragintas, kreipėsi į Liet. Ceitungos redaktorių M. Š e r n i ū ir gavo jo šiam sumanymui pritarti. Tada J. Basanavičius sutiko "Aušrą" redaguoti, o techniškoji priežiūra atiteko J. Mikšui. Pirmajam numeriui išleisti M. Šeinius davė 150 markių, Vištelis - 100 markių ir Basanavičius 100 frankų.

IV-tam "Aušros" numeriui pasirodžius, faktiškasis laikraščio tvarkytojas J. Mikšas dėl vedybinių nesutarimų su viena vokieyte, viską metęs, pabėgo į Žemaitiją pas D. Silvestraitį. Visi "Aušros" reikalai užgūlė Martyną J a n k ū, bet jis nesijautė pajėgus tvarkyti "Aušros" reikalų. Kreipėsi į J. Basanavičių, kuris pažadėjo sluntinėti medžiagą ir metus užbaigti, kad patenkintus prenumeratorius, tačiau nuo Naujų Metų/1884/ nubarė laikraščio daugiau nebeleisti.

Taigi, apie "Aušros" likvidaciją jau buvo kalbama dar dr. J. Šliūpiui nepasirodžius.

Martynas Jankus, matyt, norėdamas padėti gelbėti, kreipėsi tada į Šveicarijoje gyvenantį dr. J. Šliūpą. J. Basanavičiui Šliūpo kandidatūrai pritarus, pritarė ir J. A. Vištelis. Tačiau - J. Šliūpo nors ir trumpas "Aušros" redagavimas užbaigė tik pačių aušrininkų skillimą. Mat, jam "Aušrą" redaguojant, buvo jaučiamas kad ir "menkas socializmo kvapas".

Pats J. Šliūpas gi aiškos programos neturėjo. Jis išitraukė ir į Maž. Lietuvos savarankiškumo kovą. Todėl vokiečių administracijos buvo priverstas apeisti Tilžę. Pasitraukdamas, Šliūpas atkvietė iš Žemaitijos J. Mikšą ir jam bei M. Jankui viską perdavė.

J. Mikšas, sugrįžęs Tilžėn, įsisteigė knygų leidimo spaustuve ir gal dėl to "Aušros" leidimo reikalai jau nebuvo jo pirmaeilis rūpestis. Tiesa, jis laikraštį redaguoti /kitiems sutinkant/ pasikvietė Juozą A n d z i u l a i tį, kuris nemažą dalį straipsnių pats parašydavo. Tačiau J. Mikšui visas savo lėšas sukišęs į spaustuve, materialinė padėtis nepagerėjo, o vėliau ir visai pasiviro. Jis vėl kreipėsi į Basanavičių ir kitus, prašydamas pagalbos. Bet dar prieš tai, atrodo, Mikšas padarė vėl klaidą, nes nušalinio nuo "Aušros" reikalų didį mažlietuvių veikėją M. Jankų. Pastarasis pasipriešino ir išsiuntinėjo daug kam laiškus, įspėjančius pinigų Mikšui neskolinti. Basanavičius, nors dar ir pasitikėjo Mikšu, tada sirgo plaučių uždegimu ir dėmėtąja šiltine. Todėl Mikšui padėti negalėjo.

Mikšas bankrutavo 1886 m. o kartu žuvo ir "Aušra".... Net kai kurie "Aušros" rankraščiai pateko į kreditorių rankas...

Kaip ir Enciklopedijos panašiai "Aušros" likvidacija aprašoma ir žurnalisto Pr. Aišėno knygoje "Martynas Jankus" bei dr. Mildos Budrienės "Lituanus" š.m. 3-me tomelyje.

Betgi, vos KETVERIUS METUS spindėjusi AUŠRA paveikė Lietuvos visuomenę ir davė tuometinei mūsų inteligentijai /manyčiau, kad ir dabar kiekvienam tauriam lietuviui/ tvirtą impulsą dirbti - krutėti dėl Lietuvos /pagal Maironį/.

Gi "Aušros" svarbiausia sustojimo priežastis buvo,

taip sakant, ekonominė, o ne politinė ar ideologinė. Todėl nepagrįsta būtų nuomonė, kad tik šiuo pas privadė "Aušrą" prie likvidacijos.

VAKARŲ EUROPOS GYNYBA

Šiuo metu sovietai turi ištatę prieš Vakarų Europą 4 milijonus gerai ginkluotų karių. Tikslas tebėra tas pats, kaip ir visais ankstesniais laikais: be šūvio laimėti Angliją, Prancūziją ir kitus turtingus kraštus.

Tik nuo Baltijos kraštų užėmimo prasidėjo sovietų šioks toks ekonominis atsigavimas. Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos užėmimas parodė Politbiurui, kur iš tikrųjų randasi svajojimas apie "komunizmo pergalę".

Sovietai negali egzistuoti be kitų kraštų užėmimo, be jų kraštų turtų, be jų mokslinių išradimų. Negali todėl, kad didžioji sovietų Rusijos dalis dirba neproduktingą pavergtųjų prižiūrėjimo darbą. Ekonominės gėrybes gamina pavergtų tautų žmonės tikros baudžiavos sąlygose, ir jie niekada nepajėgs patenkinti visomis trūkstantis prekėmis visus gyventojus.

Jau po II-jo Pasaulinio Karo anglai bei prancūzai pradėjo rūpintis atominiais ginklais, kas rusams nepaprastai nepatiko. Jie išstatė savo atominės raketas, ir nuo to laiko prasidėjo faktiškoji kova dėl Vakarų Europos laisvės, kuri dabar jau išaugo į abiejų pusių milžiniškus frontus. Vakarų Europą saugo 16-kos tautų kariuomenės, sujungtos po NATO vėliava.

Ta bendra kariuomenė yra ruošiamą gintis nuo sovietų galimo užpuolimo bet kokiomis įmanomomis priemonėmis, įskaitant atominis ginklus.

Sovietams ypač nepatinka atominiai ginklai. Jie ragina nuo jų atsisakyti. Deja, be jų ginklų, kolkas, NATO dar neturi kitų priemonių sulaukyti sovietus. Bet ir ši reikalą sovietai mėgina meistriškai apeiti. Planuoja žaibiniu smūgiu įsiveržti į Vakarų Europos kraštus taip, kad gynyba nebepaspėtų panaudoti atominų ginklų, galinčių sunaikinti savus karus.

Tuo pat metu sovietai neatsisako nė senojo plano paimti Vakarų Europą be šūvio, kaip kad įspėja NATO gynybos viršininkas generolas Bernard Rodgers. Generolas dar įspėja, kad sovietų "taikos" apgaulė ir yra pats didžiausias pavojus Vakarų Europos laisvei.

Daugelio žinovų nuomone, komunizmas, kaip ideologija jau yra praeities dalykas. Nėretas žmogus pačioje sovietų Rusijoje mano, kad komunizmu nebetiki nė pats Černenko. Deja, pasauliui grąso ta pati didelė ir baisi Rusija, kuri niekada negerbė ne tik sutarčių su kitomis valstybėmis, bet negerbė ir negerbia nė savo konstitucijos.

Dabar NATO gynyba apima jau ir praktišką reikalą. Pav., Norvegijoje yra steigiamos didelės ginklų, maisto ir kitų karo reikmenų bazės, skirtos aprūpinti mūsų paskiroms kariuomenėms. Einama prie tokio apsiginklavimo, kad sovietai būtų netik atmušti, bet ir nugalėti be atominų ginklų panaudojimo.

Kasmet NATO daro karinius pratimus - manevrus vi-

same plote nuo Norvegijos ir Turkijos. Šiuo metu tokiuose pratimuose dalyvauja 250.000 karių. Prati - muose išnagrinėjami visi galimi sovietų puolimo variantai, padaromos išvados, kaip į juos atsakyti. Karo atveju, jei tam būtų reikalas, tai atominų ginklų panaudojimui leidimas galėtų būti gautas labai greitai.

Logiškai galvojant, - jo-

kie atominio ar paprasto karo būti negali, nes sovietų Rusija jokio karo negalėtų nė iš kraštų laisvę ir nepriklausomybę. To negali pasiekti sovietai, nes į jų kariuomenę yra sugrįžta daugelis pavergtų tautų žmonių, kuriems karas reikėtų išsilaisvinimą iš sovietinių rusų grandinių. Tą visi esame matę ir patyrę, prasidėjus II-jam Pasauliniam Karui.

NATO kariuomenės kariai

S. Šetkus

DVIGUBA UKRAINIEČIŲ SUKAKTIS

The Ukrainian community in Montreal will celebrate on October 14th, 1984, a double event:

40 -th ANNIVERSARY OF THE UKRAINIAN SUPREME LIBERATION COUNCIL

The liberation of the Ukrainian people was realized on January 22, 1918, by the Fourth Universal (a constitutional Act of old Ukraine) which proclaimed a Ukrainian National Democratic Republic, free, independent and sovereign. This emancipation infuriated Lenin and his compatriot henchmen so much as to initiate a war to regain the Ukrainian territories, with total disregard even to their own Bolshevik principles. During this time, other parts of the Ukraine found themselves under Austrian and Hungarian rule. After the fall of Hapsburg, Western Ukraine proclaimed its national independence in L'viv on November 1, 1918. The unification of all Ukrainian lands and territories in one independent and sovereign State was proclaimed in Kiev on January 22, 1919. Without an army and without allies, Ukraine at once became the prey of her enemies.

Thus the liberation struggle of the Ukrainian people (1917-1921) ended unsuccessfully, her eastern territories occupied by the Soviet Union and the western territories by Poland, Rumania, Czechoslovakia and Hungary.

The outbreak of the Second World War gave the Ukrainian people new hopes to realize its aspirations for independence. It was then that the leading Ukrainian political influences took advantage of the German-Bolshevik war in 1941 to realize independence ideals. They formed an independent Ukrainian government on June 30, 1941, and proclaimed the restoration of an independent Ukrainian State. In retaliation, the Germans arrested the members of this government, many activists of the Ukrainian underground, and prominent Ukrainian patriots. This terrorist oppressive attitude of the German occupiers of Ukraine led to an ever larger struggle for freedom. The Ukrainian liberation movement, ready to accept new ways and means, had only one goal - the establishment of an Independent and United Ukrainian State.

The mass spreading of an armed struggle for an Independent and United State was a result of the Ukrainian liberation and revolutionary movement, and it took deep root in all Ukrainians. This was clearly an all-nation struggle, a hope for significant territorial gains in the Ukraine by the Ukrainian Insurgent Army, as well as a possible opportune situation for the Ukrainian liberation cause with the end of the German-Bolshevik conflict. All of these elements gave rise to the importance of the Ukrainian problem and consequently urged the Supreme Command of the Ukrainian Insurgent Army to initiate measures towards the creation of an all-nation, all Ukrainian political center, which would assume supreme political leadership of the liberation struggle for an Independent and United Ukrainian State.

The new Ukrainian Revolutionary Parliament convened on July 11, 1944, heavily guarded by a company of the Ukrainian Insurgent Army. Representatives of all Ukrainian lands, active as well as non-active political circles, non-political circles, delineating many views and opinions, were able to contribute to the liberation struggle of the Ukrainian people. This assembly solemnly declared itself the Provisional Ukrainian Parliament and adopted as its name the Ukrainian Supreme Liberation Council (UHVR). The general-secretariat was headed by General Roman Shukhewych (underground-name: General Taras Chuprynka-Lozowsky). When this Council appealed to the Ukrainian people not to yield to the Russian Bolshevik occupiers in the same way as they had refused to yield to Hitler's occupiers, the Ukrainian people responded with a massive and heroic struggle against their Bolshevik oppressors and exploiters.

Forty years have elapsed since that day, but the struggle for an Independent and United Ukrainian State continues to this day.

25 -th ANNIVERSARY OF THE ASSASSINATION OF STEFAN BANDERA

Stefan Bandera, leader of the Organisation of Ukraine Nationalists was assassinated in Munich on October 15, 1959, by Bohdan Stashynsky who sprayed his face with a poisonous liquid.

The news of this atrocious murder committed by an agent of the Russian K.G.B. on direct orders from Moscow not only shocked Ukrainians, but many other people in the world. At that time, no one knew the assassin's name nor motives. The leader of the Organisation of Ukrainian Nationalists (OUN) as well as its members and sympathizers believed from the outset that this heinous murder was committed by a Russian agent who for many years had been trying to eliminate Stefan Bandera. Initially, the West was unaware of the fact that Russia considered Bandera as enemy number one. The importance of the role of OUN in the Ukrainian struggle for independence was not recognized, nor what could happen to the USSR should this independence be achieved.

Eventually, the assassin defected to the West where he confessed to killing Bandera, as well as Lev Rebet in October of 1957. He was tried in October of 1962 at Karlsruhe, before the Supreme Court of Justice in the German Federal Republic, and the verdict was: Bohdan Stashynsky, agent of the Russian K.G.B., who was presented with the order of the Red Banner by Alexander Shelepin, Chief of the K.G.B., for his murders of Bandera and Rebet, is guilty of those murders and sentenced to eight years of imprisonment. Although the assassin has been tried and sentenced those who gave him the role of murderer have not been brought before justice. Besides the Head of the K.G.B., responsibility for the murders lies directly on the Head of the Communist Party in Russia and on all the members of the Presidium of that Communist Party. They are the people who control the K.G.B. and its agents, and it is they who should be brought to trial by the International Court. Stashynsky's trial has without a doubt proven their guilt.

18 - ji MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

L. EIMANTAS

(tęsinys)

3.

Tėvų Tarka mūsų Išeivijos Mokykloms

Nors kaikurios mūsų li-tuanistinės mokyklos veikia jau 30 ar daugiau metų, kas-met vis atsiranda, sakyčiau, naujų problemų. Kaikas sako, kad mums šiuo klausimu reikia visotinio visos Išeivijos dėmesio. Girdi, moky-tojų pastangos būtų daugiau vaisingesnės, jei pirmiausia atitinkama pagalba ateitų iš mokinių tėvų pusės.

Studijų savaitėi įpusėjus-trečiądienį susilaukėme mū-sų mokykloms tėvų pastan-gų pailiustravimo. Dr. A. Vygantienė labai pa-traukliai ir įdomiai pakalbė-jo apie "Tėvų tarka lituanis-tinei mokyklai". Ji atskleidė, ką šiuo reikalu darė ir daro Chicago's šiaurinių • prie-miesčių lietuvių tėvai. Jau pradėjo ji užakcentavo, kad Chicago's šiauriniai prie-miesčiai yra gana toli nuo lituanistinių mokyklų ir ma-žiems vaikams tos mokyklos sunkiai pasiekiamos ir į-kandamos. Todėl tėvai, su-sitelkę pradėjo, sumanė į-steigti vaikų darželį ar mo-kyklėlę. Tačiau šio vaikų tel-kinio veiklos sritis labai priklausė nuo mamų: ne-buvo specialių mokytojų, darbą vukdė patys tėvai tik vis kituose namuose ar kie-muose. Norėta duoti tai, kas mažiems vaikams būtų ne-sunkiai suprantama. Reikėjo ir įvairumo. Imta ruošti Ka-lėdų Eglutės, o vasarą- ir vaikų stovyklės. Tėvai ge-ral suprato, kad vaikams reikia ne tik klausytis, kas

sakoma, bet reikia patiems vaikams veikti.

Dažniausiai iš ryto sto-vyklėse darbai vyko atskirų tėvų kiemuose, o po pietų būdavo išvykos į įvairias vietas.

Stengtasi, kad vaikų prusi-nimas vis būtų įvairinamas. Buvo kviečiami įvairių gy-venimo sričių specialistai, kurie vaikus supažindinda-vo su dabartinio gyvenimo apraiškomis. Pav., stovyk-lėlėje buvo įruošiami su vai-kų aktyviu dalyvavimu "gam-tos kampeliai".

Kitą kartą į stovyklėles buvo priimami net 1-8 sky-rių mokiniai. Visą steng-tasi vaikus įtraukti veiklon, kartu, žinoma, ir lietuviškon veiklon. Tuo būdu buvo su-keltas didesnis susidomėji-mas lituanistinėmis mokyk-lomis. Todėl, atrodo, kad tė-vų tarka buvo naudinga ir gal plėstina kitose vietovėse.

Žinoma, ne visi tėvai šio-je akcijoje buvo dideli entu-ziaistai. Ne visų tėvų juk ir gyvenimo sąlygos leido į šį vaikų telkinį įdėti visą savo širdį ir laiką. Ypač toms šeimoms, kur dažnokai a-biems tėvams reikia eiti dirbti, nevisai šis "pramo-gavimas" patikdavo. Tačiau, kaip ten bebūtų, Chicago's šiaurinių priemiesčių tėvų tarka ir pastangos padėti mūsų Išeivijos mokykloms, reikia pripažinti, buvo ver-tingos ir sveikintinos.

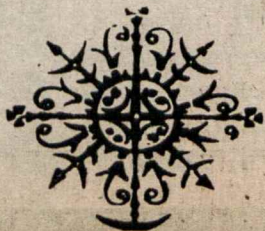
Antrą aktualią paskaitą, kaip galima būtų mūsų mo-kykloms padėti, skaitė dr. Jonas Meškauskas

iš Philadelphiajos. Jis kalbė-jo apie kompiuterių naudoji-mą lietuvių ir mokyto- darbuose. Prelegento nuo-mone, tai būtų mums geras priedas ir mokykliniame procese, nes tai palengvina rašymo ir rašinių dauginimo vyksmą. Kompiuterių nau-dojimas palengvina ir orga-nizacijų veikloje, o sava įdo-mia ir nauja technologija sudomina ir patraukia jauni-mą.

Antroje savo paskaitos dalyje dr. Meškauskas da-vė progos klausytojams pa-matyti, kaip reikia naudotis kompiuteriais. Mat, jis atsi-vežė ir du stalus apkrovė kompiuterių aparatūra. Dau-gelis iš mūsų panoro naują-ją techniką išbandyti. Žino-ma, ne visiems vienodai se-kėsi, bet visi liko patenkin-ti.

Besirūpinant mūsų mo-kyklomis, reikėtų pabrėžti, kad ypač mūsų m a ž e s -n ė s m o k y k l o s d a r -n ė g a l i įsigyti kompute-rių. Be to, atrodo, esamų mokyklose kompiuterių dar pilnai neužtenka. Juk reikia tatau turėti namuose, kur tė-vai bei vaikai galėtų nori-mus dalykus pagilinti ar greičiau įsisavinti. Bet, bent daugumai mūsų Išeivių įsi-gyti modernius kompiuterius sunkokai, bet visgi įmano-ma.

(bus daugiau)

Vaidina pati jauniausioji atžala, Tarptautiniame Vaiko Dienos paminėjime Toronte, ses. Paulės vadovaujami. Nuotr. B. Tarvydo

Baduojantieji Ugandos pabėgėlių vaikai

TREČIOJO PASAULIO vaikai, kurie negali svajoti apie jokias mokyklas ar savaitga-lines pamokas. Jų svajonė - kėsnis. Uganda kenčia nuo baisių smurto veiksmų, po to, kai gavo nepriklausomybę nuo Britanijos 1962 metais. Ambicingas seržantas Idi Amin 1971 m. nuvertė Obote ir valdė 8 metus teroro pagalba. Per tą laiką jis leido nužudy-ti 50.000 žmonių ir privedė kraštą prie bankroto. 1979 m. Obote grįžo į savo parei-gas, Idi Amin pabėgo. Kerštas tebeverda praradusiųjų galią. Krašte siaučia dideli ne-ramumai. Labiausiai nukentėję pabėgėliai.

HOMO SOVIETICUS

SKAITYMĖLIAI APIE TARYBINIO ŽMOGAUS PSICHOLOGIJĄ

2. Ketveri metai nėra, turbūt, pakankamas laiko tarp-snis, bet iki šiol aš neaptikau Vakaruose kapitalizmo. Ži-ni a, niekas nedraudžia jums atidaryti krautuvėlės, bet tų dalykų nedraudžia nei Lenkijoje, nei Jugoslavijoje. Netgi SSSR leidžiama verstis privačiai batsiuvyste. Nuo to nie-kas neapalobos, nei čia, nei ten. Man neteko išgirsti apie praturtėjusį pramonininką. Triuškinančią naujaturčių (nouveaux-riches) daugumą sudaro žmonės, kurie priklaus-o "show-biz" pasauliui; dainininkai, muzikai, dainelių tekstų kūrėjai, aktoriai, futbolininkai ir jų impresarijai bei advokatai, senienų pirkiai ir tie, kurie verčias pra-bangių daiktų prekyba, sporto įrengimų bei lošimo namų savininkai. Jau kiek laiko kaip pramonės tėrai vien nelai-mingų žmonių, patekusių į Valstybės, įstatymų, išdo, mo-kesčių inspekcijos ir darbininkų unijų žnyplės, dalia. Į-monės arba būna nacionalizuojamos, arba tampa anonimi-nių draugijų nuosavybė. Visa tai priveda prie tų pačių re-zultatų, kaip kad Sovietų Sąjungoj. Kitaip sakant, prie "kolektyvinio neatsakingumo", prie pranykimo motiva-ci-jos darbininkų ir tarnautojų tarpe, prie rentabilumo sto-kos ir prie prastos kokybės gaminių.

Aš aptikau Vakaruose begaliniai daug panašumų į so-vietinę ekonomiką. Man regis, kad tas procesas išsivys-tė Sovietų Sąjungoj nepaprastu greitumu, nes jį perėmė vykdyti komunistai. Jiems pakako dvidešimties metų, kad nualintų krašto ūkį ir privestų prie absurdiško stovio, ku-rį visi mato ir konstatuoja. Tie perversmai Vakaruose išsidėlios galbūt per ištisą šimtmetį. Kadangi šis proce-sas buvo varomas smurto, teroro ir fizinio išnaikinimo, visų jam pasipriešinančių sąlygose, jis buvo labai spartus Sov. Sąjungoj. Šičia sveikos ląstelės visuomenės kūne vis dar priešinasi. Tai turbūt vienintelis skirtumas tarp sovietinio socializmo ir to socializmo, kuris egzistuoja Vakaruose. Vienas dalykas man atrodo aiškus: jei Vaka-ruose socializmas tėra vien užuomazgos pavidale, ir žmo-nės prie jo neprisitaikę, tai Sovietų Sąjunga yra pasiekusi tai, ką laikraščiai praminė "pažangaus socializmo" vardu. Neišvengiamai tai pagimdė juodąją rinką, slapukišką ka-pitalizmą, bet taip pat išugdė stambioj liaudies dalyje, kon-kurencinį veržlumą. Mes esam geriau prisitaikę prie gy-venimo, daug sumanesni, veržlesni. Man atrodo, kad, vi-dutiniai imant, vakariečiai nepajėgtų išgyventi pas mus.

krašte, kur nėra Valstybės - Globėjėlės (providence state). Man pasitaiko laukti visą valandą autobuso ar taksi Londone, nes elsmas čia gatvėse baisiai tirštas: priva-čios, valdiškos mašinos, sunkvežimiai... Bet niekam nebuvo atėję į galvą sustabdyti mašiną, kaip kad SSSR, ir pasiūlyti mane pavėžinti už tris rublius. Kokiom tik ve-žėčiom aš nesu važinėjęs, būdamas SSSR: gaisrininkų, greitosios pagalbos mašinomis, sunkvežimiais-cisterno-1984. X.25

mis, partijos "bosų" limuziniais. Vieną kartą mane pasi-krovė netgi KGB šoferis. Biznis lieka bizniu, niekad tri-ruklė neturėtų sulaikyti "komunizmo statytojo" nuo pastan-gos pasidaryti mažą priedelį pietų pertraukos metu arba po darbo. Čia kapitalistiniame pasaulyje niekas nesiver-gina, nes viskas jiems duota.

Kai aš sėdėjau kalėjime, aš kartą perskaičiau laikra-tyje, kad kažkur Europoj darbininkai užėmė įmonę, nes jos šeimininkai buvo pasinešę ją likviduoti. Ji nebedavė pelno. Šeimininkui pasiskundus, policija pareiškė, jog ji-nai nesikišanti, kadangi nebuvo nusikalstamojo akto. Aš negalėjau patikėti savo akimis. Vadinas, jei vagis joms iškrato kišenes, tai - nusikaltimas, bet jei jums pavagia visą fabriką, tai - visai normalus dalykas. Vėliau aš at-skleidžiau savo nesusigaudymą vienam jaunam diplomatui, kurio nesinorėtų, anaipol, įtart esant pro-socialistu.

- Negi Jūs nesuprantat, - atsakė jis man, - kad čia kalba eina apie tų darbininkų darbus, jų darbovietę. Tai suteikia jiems visas teises.

Tas paaiškinimas manęs nepatenkino, ir aš ligšiol ne-suprantu tos keistos logikos. Jei valytoja ateina pas mane padirbėti kartą į savaitę, ar ji turi teisę daryti kas jai pa-tinka mano bute? Ar gali jina užimti mano butą, atsisa-kyti, išeiti, jei man reikia, dėl vienokios ar kitokios prie-žasties, apsieiti be jos patarnavimų? Ar policija ir šiuo kartu aiškintis, jog nėra nusikaltimo, jog tai paprastas darbo konfliktas?

Jei įstatymas reikalauja, kad ant kiekvieno pakelio ci-garečių būtų užrašas: "Tabakas kenkia sveikatai", kodėl nepasiūlyti įstatymo, kuris priverstų pažymėti ant kiek-vienos marksistinės knygos viršelio: "Šios teorijos įgy-vendinimas yra pražudęs dešimtis milijonų žmonių per pa-skuftiniuosius 60 metų". Bet tokio įstatymo projektas bū-tų nesuprastas, nes marksizmas yra tapęs integralia va-kariečių mąstysenos dalimi.

Marksas aptarė kapitalizmą kaip ekonominę sistemą, kurią apsprendžia pasiūlos-paklausos ir konkurencijos į-statymai. Paskui jis prirašė krūvą kvailysčių, tvirtino, kad kapitalistai yra palki ir gobšūs, o darbininkai pro-tingi ir energingi, kad visa tai pasibaigs prastai, ne kitaip. Jei senis galėtų matyti modernišką "kapitalizmą", ne vie-na ašara nuvarvėtų į jo žydinčią barzdą. Kur dingo kon-kurencija? Jau seniai mafijos dvasia triumfuoja pasauly-je ir visos rinkos pasidalintos. Kas išdrįstų leisti stam-biai kompanijai, kuri šlubuoja, subyrėt? Tai reikėtų ku-ne tautinį bankrotą.

Vladimir Boukovski. CETTE LANCINANTE DOULEUR DE LA LIBERTE. Lettres d'un resistant russe aux Oc-cidentaux. Traduit du russe par Nikita Krivocheine. Pa-ris, Laffont, 1981.

Bet, ar verta skubėt užklijuoti buvusiems disidentams reakcionierių etiketę? Ar taip elgdami nepučiame į KGB dūdą, kuri puikiai išnaudojo Solženycin'o kalbą Harvardo Universitete, kad įtikintų naivius vakariečius, jog tasai tesas vien religinis fanatikas, atžagareivis, ir panašiai?

Neužmirština, kad tiek Zinovjev'as, tiek Bukovski's yra jau pagyvenę kelis metus užsienyje. Kaip bebūtų aš-trios jų pastabos, negailestingi jų samprotavimai, jų žo-džiuose prasimuša neišvengiamai tam tikras nusivylimas Vakarų pasauliu, ir tas kartėlis mums, Išeiviams, turėtų būti suprantamas.

Antra vertus, net ir to paties Zinovjev'o žodžiuose nėra savęs augstinimo, nes jis rašo su tuo pačiu humoru toliau:

"Aš nekenčiu labiau už viską tų, kurie savo noru kla-upiasi ant kelių. Pats aš nesu niekad prieš nieką klaupėsis. Ir niekad nesiklaupsiu. Ir nesu vienintelis šios padermės padaras. Tai sovietinio žmogaus dorybė. Mūsų revoliu-cijos padarinys. Vakari nepajėgia to suprasti. Stebėda-mi mūsų elgesį, jie jį interpretuoja jiems įprastom sąvo-kom ir įvaizdžiais. Štai kodėl jie įsitikinę, kad sovietų liaudis suklups ant kelių prieš valdžią. Galima klauptis ant kelių prieš popus, carus ir valdonus. Ir taip darant, galima taip elgtis, kad išoriniai nieko nesimatyty. Bet yra neįmanoma klauptis prieš Galią, net jei ir kaip norėtysi, kadangi galia - tai mes patys. Komunizmas išlaisvino žmogų iš keliaklūpsčiojimo, štai psichologinis viso reika-lo pamatas. Net jei mums ir norėtysi atsiklaupyti prieš valdžią, ji mums to neleistų. Bematant gautumėm į skūną ir tai atimtų mums bet kokį norą sau pasivilyti panašius daiktus. Komunistinėj santvarkoj nevalia klauptis: žmo-gus turi stovėt išsitempęs, "ramiai" padėtyje: kitaip sa-kant, suglaustais kulnim, išskėstais kojų smaigais rankom ant kelių siūlių, išpūstom, kiek galint plačiau, akim, ver-giškai nukreiptom į viršininką".

Teisingiau būtų pasakyt sau, kad Vakarų pasaulis la-bai menkai pažįsta tarybinio žmogaus psichologiją. Gal-būt net jo veidmainišką prigimtį. Ir, pasirėmus užsienio korespondentų, disidentų, liudijimais, ieškoti tų reiškinių šaknų.

Ironiška, bet kažkaip norisi pradėti šiuos skaitymėlius jūrininko tekstu. Jūrininkus Išeivijai ne dažnai pasitalko sutikti. Iš kitos pusės, jie buvo pirmaisiais atvykėliais - pabėgėliais. Prisiminkim tik Juozo GRISMANAUSKO "To-limuosius kavadratų" (1952), paskui Simo KUDIRKOS at-veji.

Vladil Lysenko tekste nėra nieko tokio, kas padėtų suprasti giliau sovietinio žmogaus psichologiją. Skaityto-jui pačiam tenka įsivaizduoti kas dedasi žmogaus sieloj, matant horizonte svečių salėlių krantus. Arba maišantis uosto minioj, vienišam, nesuprastam, nepajėgiančiam sau leist pavažiuoti autobusu.

(bus daugiau)

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

MOKINUKĖS SAPNAS KŪČIŲ DIENA

/Alės Paškevičienės 3-jų paveikslų pasaka/

Dalyvauja: mokinukė, Žaislų Meistras, jo Žmona, jų mažytė dukrelė, trys nykštukai: I, II, ir III-čias, ir Meška.

I scena

/Mokinukė grįžta iš mokyklos per mišką Kūčioms namo. Atrodo pavargusi, be to, pasiklysta. Prisėda prie kelmelio pailsėti ir užmiega/. Žvalgydamosi miške, sako:

MOKINUKĖ /Kur tas kelias tarp miškų?

Štai kelmelis prie pušų...

Aš labai jau pavargau,

Kelio niekur nematau!...

Greitai bus visai tamsu,

Būt miške vienai baisu.... /susimąsto/

Lauks mama manęs namuos,

Šviesos degs visuos languos...

Čia užmigti negaliu,

Nes namuose būt turiu...

/prisėda ant kelmelio ir pradeda snausti/. Kalba labai iš lėto /:

Kūčioms stalą reiks parengti...

Balta staltiesė... už... dengti /užmiega/.

/Prisideda jos sapnas; Mokinukė pašoka nuo kelmelio/

Kas ten tokio už kelmelio?

.... Šviesa žiba iš namelio...

Jo anksčiau čia nemačiau,

Eisiu pažūrėti arčiau...

koks mažytis tas namelis,

Ir prakastas čia takelis...

Pasibelsiu į duris,

Gal man jas atidarys...

II scena /pasikelia uždanga/

/Kalėdinių žaislų dirbtuvė. Meistras krauna žaislus/ į maišą. Nykštukai dirba; meistro žmona mezga, o mažą jų dukrytę žaidžia.

NYKŠTUKAI: /visi dainuoja/

Vėjas švilpia... Ū... Ū... Ū

Mums čia šilta ir smagu.

TU-KU, TU-KU... už langų... /2 kart./

MEISTRAS: /apžiūrinėja žaislus/

Štai Kalėdos jau artėja,

Ir žaislelių vis daugėja...

Čia vežimas, čia kiškėlis /dairosi/,

Kur pradingo tas namelis? /ieško/

I NYKŠTUKAS

Bus saldinių, riešutų...

Ir meduolių apvalių...

VISI NYKŠTUKAI:

Vėjas švilpia... Ū... Ū... Ū...

Mums čia šilta ir smagu...

TU-KU, TU-KU... Už langų /2 kart./

I NYKŠTUKAS: /pažiūrėjęs, ką II Nykštukas daro, sako/:

Čia dabar tu, ką darai?

Ar visai jau pakvaišai?...

II NYKŠTUKAS: /nekreipdamas dėmesio, atsako/:

O, ho-ho, tik pabandyk!

Ir iš karto padaryk...!

/I Nykštukas tik numoja ranka ir eina šalin/.

MEISTRAS: /Vaikščioja visur, žiūrėdamas ką kas dirba/

Dirbk! dirbk! netingėkit,

Ir kiek galint paskubėkit...

/III Nykštukas ištraukia Meistrui iš užpakalinės kišenės

nosinę. Meistras kažko ieško.../

Kur tie mano akiniai?

Čia padėjau juos tikrai...

/Tuo tarpu akiniai kaba pas meistrą ant nosies. Nykštukai

juokiasi/. Supykęs sako:

Esat balsūs tingniai!...

Negerai, oi, negerai...

/I Nykštukas pakelia ir paduoda Meistrui nosinę/

MEISTRO ŽMONA: /žiūrėdama į vyrą/:

Nesijaudink, dar anksti,

Pailsėti tu turi...

Juk žaislų pilni maišai,

Tau atrodo... vis mažai...

MAŽYTĖ DUKRYTĖ: /į Motiną/

Mama, šalta pasidarė,

Kažkas duris atidarė... /glaudžiasi prie jos/

MEISTRO ŽMONA: /ramindama ją/:

O, mažyte, nedrebėk...

Tai mergytė, pažūrėk!

/Atsikelia ir eina prie viešnios/

Eikš vidun ir nebijok!

Ties krosnele atsistok...

Štai kėdutė, bus geriau,

Atsisėsk prie jos arčiau.

MOKINUKĖ: (iš lėto eina rčiau visų)

Mokinukė aš esu,

Kūčioms į namus skubu...

Gražų kiškį pamačiau,

Ir nuo kelio nuklydau...

MEISTRO ŽMONA: (į Mokinukę)

Verdam mes žuvies sriubelę,

Duosiu tau aš jos lėkštelę.

Tuoju suširsi, atsigausi,

Kai sriubytės paragausi.

(visi nykštukai apstoja mergaitę)

I NYKŠTUKAS:

Aš žuvytę pagavau,

Ir nosytę nušalau...

II NYKŠTUKAS:

Aš žuvytę išvaliau,

Ir pirštuką subadžiau...

III NYKŠTUKAS:

Aketėlę aš kirtau,

Vos į ją neįkritau...

MEISTRAS: (į nykštukus)

Na, gana čia jums plepėti,

Prie darbelių reik skubėti...

Esat pagyrų maišeliai,

Mūsų nebaigti žaisliukai...

MEISTRO ŽMONA:

Padainuokime geriau,

Bus visiems, visiems smagiau.

(visi ima dainuoti bet kokią populiarią dainelę, gali būti kad

ir šią:)

Šoko kiškis ant kalniuko,

Be kepurės, be švarkiuko...

(Jiems taip besidžiaugiant, pasirodo MEŠKA)

MEŠKA: Sveiki, gyvi- užtrukau,

Nes pelėdą aplankiau.

Jei ne Kūčios- būč miegojus

Savo leteną apžiojus

(Mokinukė, pamačiusi mešką, slepiasi po stalą; Meška dai-

rosi po kambarį ir klausia):

Ar jau paruošti žaislai?

VISI: Stovi čia jų du maišai!

MEŠKA:

Šiomet Kūčios pas pelėdą,

Jau žvėrelių daug ten bėga.

Ji žaislelius jiems dalins,

Skanumynais pavaišins.

MAŽYTĖ DUKRYTĖ:

Aš Mergytės nematau...

(Visi dairosi, kur dingio Mokinukė. Ištraukia ją už rankos

iš po stalo).

MOKINUKĖ:

Aš bijau, labai bijau...

Tikrą mešką čia matau.

MAŽYTĖ DUKRYTĖ: (prieina prie Meškos, ima ją už lete-

nos)

Aš visai jos nebijau,

Leteną meškos laikau...

(Visi nykštukai glosto Mešką)

MEISTRO ŽMONA:

Ši meškutė mūs svočia,

Ji Dukrytės krikšto močia...

(Mokinukė iš lėto artinasi prie Meškos)

MEŠKA:

Tai labai graži mergaitė,

Aš mačiau ją po pušaitė...

(atsisukusi į Meistro žmoną)

Kas svarbiausia, pamiršau,

Štai medaus jums atnešiau.

VISI: Ačiū, ačiū, tau, Meškute.

MEISTRO ŽMONA:

Bus skanu, bus saldu,

Valgysim visi kartu.

MEŠKA:

Laikas man jau pas Pelėdą,

Pavėluočiau- būtų bėda...

(Visi padeda Meškai užsidėti žaislų maišą ant pečių. Išeidama ji sako):

Linkiu jums linksmy Kalėdų.

Tenebūna jokių bėdų.

VISI (meškai išeinant):

Tau taip pat, tau taip pat.

MEISTRAS: (staiga apsidairęs)

Aš kvailystę padariau,

Vieną maišą pamiršau...

(į žmoną) Tu tvarkos čia pažūrėk,

Ir labai ant jų nerėk...

(Meistras pasiima antrąjį žaislų maišą ir išskuba paskui Mešką).

MOKINUKĖ:

Gera buvo čia pas jus,

Pamiršau savus namus...

Aš dabar labai skubėsiu,

Linksmų švenčių palinkėsiu.

MEISTRO ŽMONA: (išlydėdama pro duris, sako Nykštu-

kams) Jūs išveskit ją ant kelio,

Ties pušaitė ant kalnelio.

(Visi išeina. Uždanga nusileidžia).

III scena (Nykštukai atveda Mokinukę į pirmąją vietą, pasodina ant kelmelio ir patys pasišalina. Išeidami sako):

NYKŠTUKAI:

Vieną kartą į metus,

Žmonės mato nykštukus...

(Mergaitė- Mokinukė sėdi ant kelmelio, staiga pabunda iš miego).

MOKINUKĖ:

Kur esu, kas atsitiko?

Kažkas keisto man nutiko.

Ten manieji juk namai,

Šviečia jų visi langai!

(Pagriebusi savo knygas, išbėga namų link. Pasigirsta kalėdinė giesmė ir muzika).

(P a b a i g a)

(Šiuo vaidinimėliu gali pasinaudoti kitos liuanistinės mokyklos, rengiant Kalėdų Eglutę. Pasakaitė-vaidinimėlis buvo atspausdintas Ottawos Lituanistinės Mokyklos leidžiamajame laikraštyje).

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI

PARDUODAMI TREČIADIENI, SPALIO 24

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI YRA GERIAUSIAS BŪDAS INVESTUOTI JŪSŲ SANTAUPAS. IR NET KELIAIS ATVEJAI: KANADOS TAUPOMIEJI LAKŠTAI YRA SAUGŪS, GARANTUOTI KANADOS VALDŽIOS. JIE DUODA GERUS NUOŠIMCIUS IR JŪS GALITE JUOS IŠKEISTI BET KURIUO LAIKU, JEIGU JUMS PRIREIKIA PINIGŲ.

DĖL TO DAUGELIS KANADIEČIŲ PASITIKI KANADOS TAUPYMO LAKŠTAIS. ČIA IŠVARDINSIME KELIS SVARBIUS FAKTUS, KURIUOS JŪS TURĖTUMĖT ŽINOTI:

- JŪS GAUSITE 11¼% PALŪKANŲ PIRMAISIAIS METAIS, TAIP PAT JUMS YRA GARANTUOTA NE MAŽIAU, KAIP 7% PALŪKANŲ SEKANČIAIS 6 METAIS IKI TERMINO.
- JŪS GALITE PIRKTI LAKŠTUS PRADEDANT NUO \$100 IKI \$75.000 DAUGIAUSIA.
- JŪS GALITE PASIRINKTI GAUTI PALŪKANAS KAS METAI ARBA INVESTUOTI Į BENDRA SUMĄ (COMPOUND INTEREST).
- JŪS GALITE IŠKEISTI LAKŠTUS BET KURIUO LAIKU, BE PALŪKANŲ PABAUDOS, PRAĖJUS 2 MĖNESIAMS.

ČIA DAR KELIOS SVARBIOS ŽINIOS APIE ANKSTESNIUS KANADOS TAUPYMO LAKŠTUS, KURIUOS JŪS ANKSČIAU ĮSIGIJOTE...

- VISIEMS LAKŠTAMS, KURIEMS DAR NESUĖJO TERMINAS, IRGI BUS IŠMOKAMOS NAUJOS PALŪKANOS 11¼% SEKANČIAIS METAIS.

- JŪS PATIKRINKITE AR TURITE LAKŠTŲ SERIJĄ 27 (IŠLEISTA 1972) IR SERIJĄ 30 (IŠLEISTA 1975). ŠIEMS LAKŠTAMS TERMINAS SUEINA LAPKRIČIO 1, 1984. IR UŽ JUOS BUS IŠMOKĖTA PINIGAI TĄ PAČIA DIENĄ.

DAUGIAU INFORMACIJŲ APIE KANADOS TAUPYMO LAKŠTUS GAUSITE SAVO BANKE ARBA INVESTAVIMO ĮSTAIGOJE. NEPAMIRŠKITE, NAUJŲ LAKŠTŲ PARDAVIMAS GALI BŪTI NUTRAUKTAS BET KURIUO LAIKU. TAIGI, PASISTENKITE ĮSIGYTI KUO GREIČIAU.

11¼%
PIRMAISIAIS
METAIS

Canada

NEW
CANADA SAVINGS BONDS

LES OBLIGATIONS D'ÉPARGNE
DU CANADA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

DIDŽIAUSIA PABALTIJO SŪRINĖ

Netoli Telšių baigiama statyti didžiausia sūrinė Pabaltijoje. Gruodžio mėn. pradžioje tikimasi, kad galės pradėti gaminti įvairius sūrius ir kitus pieno produktus.

REFORMOS TARNAUS RUSICIZMUI IR SOVIETINIAM KOMUNIZMUI

Okupuotos Lietuvos mokyklos bus dar labiau verčiamos, neatsiklausus žmonių pageidavimų bei žmogaus Teisių laikymosi, sekti Kremliaus nuostatus.

Reformose pirmoji vieta atiduodama rusinimui-vaikai nuo 6 m. amžiaus turės mokyti rusų kalbos. Mokslas Lietuvos mokyklose tęsis 1 metus ilgiau negu Rusijos mokyklose.

Vyriausybė skelbia, kad reformos reikalingos "pagrįsti idėjiniai politinį moksleivių auklėjimą" ir paruošti jaunimą darbui žemės ūkyje, pramonėje ir amatuose, sumažinant antplūdį aukštąsias mokyklas".

Jau šiais metais mokytojai raginami skirti daugiau dėmesio bendravimui su žmonėmis, įtraukiant moksleivius į produktyvų darbą. Mokyklos turės įsitaisyti

dirbtuves su staklėmis, rankiais ir medžiaga.

Tik neaišku, ką ir kiek ir kam reikės tų gaminių? Matyt, Sovietų Rusijoje negerėja darbininkai, negerėja nė jų produkcijos, kad pririnktų "laisvanoriškos" moksleivių produkcijos...

MIŠKŲ CHEMIJOS ŪKIAI

Šiuo metu Lietuvoje veikia du miškų chemijos ūkiai, kur apdorojami pagrindiniai sėkai. Pernai buvo surinkta apie 1200 tonų sėkų, o šiemet planuojama surinkti ir daugiau. Ūkiai randasi Vilniuje ir Kaune.

R. VOKIETIJOS INŽINIERIAI IR DARBININKAI KAUNE

Rugsėjo mėn. viduryje lankėsi Kauno "Elektros" gamykloje grupė Rytų Vokietijos autoelektrinių įrengimų kombinato inžinierių ir darbininkų. Praleido 2 savaites, dirbo įmonės cehuose ir pasidalino savo patirtimi.

PASIŽYMĖJO IRKLUOTOJAI

Žitomire, per SSSR akademio irklavimo rungtynes aukso medalius laimėjo dvi lietuvių įgulos: vienviečių klasėje Trakų žalgirietis K. Grigonis, o dviviečių - Klaipešio žalgiriečiai E. Bačiškis ir E. Lazarukas.

Antanas VISOCKIS. Natūrmortas ir langas

Valerija Inčičaitė

OOO

Ačiū. Kad išmokei šito - Dieną - dubenėlį saulės korio - Gelsvą, kvėpiantį, dar šiltą, Iki lašo susipilti į širdį.

Ievos kvapą. Žiogo giesmę. Siauro tako dilgėlę. Smilgos medį laibą... O širdis - ji didelė. Labai. Ji išsaugos iki vakaro Ievos kvapą. Žiogo kapą. Bitės geluonį, jos sparno brydę dulsvą. ... Šitaip ir sugrįši. Su žiemos medum.

PĖDSAKAI

Stasys Daunys

Ne vienuma. Ir čia ne vakaras prie lango tyliai leidžiasi, Ne debesys Permirkę sėdas ant arimų ištuštėjusių; Čia ne rimtis Ant vakaro suolelfo saulei meldžiasi - Tai mūsų godos, Rankas ant rūpesčių dienoms uždėjusios.

Čia ne žolė, Parklupusi ir čaižiai šneranti po kojomis, Ir ne laiškai, Šilkinų topolių ant šlapio kelio išbarstyti; Čia - mes, Kasmet užgimdami ir vėl išeidami, kartojamės. Tai mūsų pėdsakai, Škausmingai rudeno į žemę susagstyti.

Skandinavijoje gyvenę vikingai, kai pajudėjo tolyn į Europą, buvo tikra pabaisa tų tautų, kurias jie užpuldavo, - žudydavo, plėšdavo be jokios atodairės.

Siaubas susilaukti jų atplaukiant buvo toks didelis, kad dvasininkai nuolat skelbė žmonėms, jog tai yra jau biblijoje išpranašauta baisi nelaimė.

Biblijoje iš tikro yra pranašo Jeremijo tvirtinimas, kad iš šiaurės prasiveržusi pabaisa palies visus žemės gyventojus.

Vikingų veržlmasis gilyn į Europą ir kovos prieš juos vyko VIII-XI amžiais.

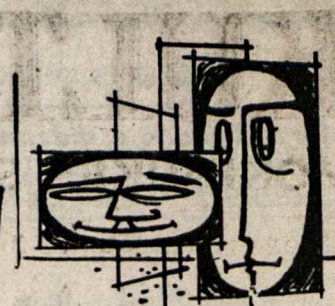
Vėlojo geležies amžiaus su žemės darbu susiję irankiai žymiai tobulesni, palyginus su ankstyvesniu periodu. Vienas iš pagrindinių irankių tebėra kirvis, be kurio buvo neįmanomas joks darbas žemės ūkyje. Dėl to visą I m. e. tūkstantmetį kirvis išlieka svarbiausia vyro įkapė. Tik su jo pagalba miškingi plotai virto ariamais laukais. Tai būta įmovinių (vakarų Lietuvoje) arba pentinių siauraasmeninių (rytų Lietuvoje) kirvių. I tūkstantmečio pabaigoje ir II pradžioje visoje Lietuvos teritorijoje paplito geležinis plačiaasmenis kirvis, daug tobulesnis už ankščiau vartotus. Savo forma jis primena šių dienų kirvį.

R. Volkaitė - Kulikauskienė (iš "Lietuviai IX-XII amžiais")

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albonel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

KREVI VEIDRODŽIAI

"Labai mėgstu šią vietelę. Pernai buvau čia atsivedęs savo žmoną, tai ji pabėgo su vienu iš smuikininku".

KAS KAM TINKA

- Sakoma, kad pora laimingesnė, jeigu vyras ir žmona yra skirtingų ypatybių, tuomet ne taip nuobodžiauja.
- Teisybė! Dėl to aš ieškau turtingos žmonos.

TECHNIŠKAS TOBULĖJIMAS

"Jūs, šių dienų merginos, visai nebemokate namų ruošos darbų ir nieko apie juos neišmanote, - tvirtina teta.
- Tu, Elenute, tikrai nežinai, kam naudojama adata!
- Kaip aš nežinosiu! Ją deda į pateoną.

GERAS PRIMINIMAS

Profesorius, daugelį metų išmokytojavęs, kalbasi su jaunu mokytoju: "Pamatysite, kad beveik kiekvienoje klasėje atsiras mokinys, kuriam labai patinka ginčytis. Jūsų pirmas impulsas bus jį nutildyti, bet aš patariu gerai apsigalvoti prieš tai darant. Jis turbūt bus vienintėlis, kuris jūsų klausėsi".

KAS KĄ GIRDI

Mokyklos susirinkime mokinių choras užtraukė populiarią dainą "Kai ariro akys šypsosi". Viduryje dainos viena moteris auditorijoje pradėjo verkti. Šalia sėdėjusioji su šnibždėjo: "Nežinojau, kad jūs airė". "Nesu", - atsakė moteris, - aš muzikos mokytoja".

KADA KŪDIKIAI MAŽIAU VERKIA

Montrealio Vaikų Ligoninės specialistas dr. Ronald Barr skelbia, kad nešiojant 6 savaičių amžiaus kūdikį 1 valandą daugiau, negu paprastai kiekvieną dieną, sumažina beveik per pusę jo verkimo laiką. Šie tyrimų rezultatai nustebino net pačius gydytojus.

6 savaičių kūdikiai verkia daugiausiai. Ilgiau nešiojami kūdikiai savo sutrumpintą verkimo laiką nepapildė miegu, bet buvo budrus, reaguojantys į aplinką ir patenkinti. Nesvarbu, ar buvo nešiojami tėvo, ar motinos.

KAIP TVARKYTIS SU SAVO PRIEŠAIS DARBOVIETĖJE

Psichiatras Stephen Cohen, Vermonto Universiteto profesorius, duoda patarimų, kaip elgtis su savo priešininkais darbovietėje ir išlaikyti savo darbą.

Štai jie:

- Pripažink, kad darbovietėje yra tavo priešininkų, kurie galimpakenkti tavo darbui ir suprask, kad problema pati savaime nedings.
- Bandyk laimėti savo priešininko pritarimą. Gal jis mano, kad pats esi sunkiai sugyvenamas.
- Bandyk geriau jį pažinti ir leisk jam pamatyti tavo gerąsias ypatybes.
- Pasistenk nebūti fiziniai artūs savo priešininko. Darbas netoliese su tokiu veikia demoralizuojančiai ir sukelia įtampas.
- Sužinok, ar jis negatyviai elgiasi tik su tavimi - ar ir su kitais. Kalkurie žmonės yra chroniški nemalonumų kėlėjai. Stėbėk, kaip jis elgiasi su kitais.
- Jeigu jis yra bendrai sunkiai pernešamo charakterio, išlauk ramiai. Tokie žmonės yra patys sau didžiausi priešai ir anksčiau ar vėliau patys pakenks savo profesiniame darbe.
- Nekalbėk blogai apie savo priešininką.

Nesvarbu, kiek pats esi teisingas, ar kaip blogai su tavimi pasielgė - nenupeik savo priešininko kompetencijos, elgesio arba darbo. Kitiems atrodo, kad taip kalbėdamas pats esi netikras savimi, pavydus ar per daug kritiškas.

- Venk viešo susikirtimo. Galėsi būti apkaltintas karšta-košiškumu - dar ko gero prarasi darbą. Išsilaikyk susivaldęs.
- Jeigu esi tikras, kad gerai atlieki savo darbą, paprašyk kad tavo viršininkas ar inspektorius tai patvirtintų raštu.
- Tai bus geras ginklas, jeigu tavo priešininkas bandytų įtraukti tave į didelį nemalonumą.
- Dokumentuok savo gerąsias idėjas - sumanymus.
- Tai atbaidys tavo priešininką nuo tavo idėjų vogimo skelbiant, kad tai jo sumanymai.
- Jeigu iškyla naudinga mintis, nusiųsk bent dviems kitiems bendradarbiams pranešimą - "memo".
- Tai gi - būk gudresnis.

.....Būti laimingu - dažniausiai reiškia, kad kasdien reikia padaryti laimingais kitus žmones, net jeigu tai ir reikėtų, kad reikia palikti juos ramybėje...
.....S k y r y b o s yra beprasmis veiksmas. Vedamasi, kai trūksta aiškesnės nuovokos, skiriamasi, kai trūksta kant-rybės ir vėl vedamasi, kai trūksta atminties....
.....Bėda būti šeimninke yra tai, kad kai nesijauti gerai, kad galėtum dirbti, pasilikus namie, niekuo nepalengvina svijautos...

ŽVILGSNIS Į KINTUS

ŽUVININKYSTĖS ŪKIS KINTUOSE

Šilutės apylinkėje randasi savotiškas žuvininkystės ūkis. Kintuose, pavadintas Johno Čiulados vardu. Žuvininkystės derlius dėl gamtos sąlygų čia labai nepastovus. Senas žvejas, jau 35 metus tuo beužsimąs, A. Pekarskas sugalvojo kaip išnaudoti prie Minių upės pakrančių besančius durpynus, kuriuos kas pavasarį ilgai trunkantys potvyniai neleidavo net žolės panaudoti. Ši-

lutės melioratoriai įrengė 400 hektarų plotą užimančius tvenkinius, kuriuose kasmet išauginama apie 300 tonų karpių. Kita užliejama potvynių žolė naudojama vitaminizuotų miltų gamybai. Šalia to, sugalvota verstis antininkyste. Čia kintiečiai per metus išauginą apie 600 tūkstančių ančių ir aprūpina kiaušinėiais inkubatorių. Jis vienadienius ančiukus tiekia ir kitiems ūkiams.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIU IR SENIAUSIU KALBU - LIETUVIŠKAI!

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMAS. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10 1/4 % už 90 dienų term. ind.
10 1/4 % už 6 mėn. term. ind.
11 1/4 % už 1 metų term. ind.
11 1/4 % už 2 metų term. ind.
12 % už 3 metų term. ind.
9 1/2 % už pensijų planą
9 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13 1/4 %
2 metų 14 %
3 metų 14 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 12 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 39 MILIJONŲ DOLERIU

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723**
ir **532-1149** Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 24 MILIJONŲ DOLERIU

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 10 1/4 %
180-185 d. term. ind. 10 1/4 %
Term. ind. 1 metų 11 1/4 %
Term. ind. 2 metų 11 1/4 %
Term. ind. 3 metų 12 %
Pensijų s-tą 9 1/2 %
Spec. taup. s-tą 9 %
Taupomųjų s-tą 8 1/4 %
Depozitų - čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 12 1/2 %
Mortgičius nuo ... 12 - 14 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9:30-1:00 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

st. catharines

• NESENIAI vietos Pa-vergtų Tautų Or-ganizacija surengė viešas diskusijas su trijų svarbiausių partijų parla-mentarais, kurių visi pasi-sakė už sustiprinimą sieki-mo Lietuvos, Latvijos bei Estijos laisvės. Tvirtai pa-sisakė net NDP partijos at-stovas, nors paprastai ši partija, atrodo, pataikauja sovietams.

• KANADOS KARO AVIA-CIJOS lakūnas, vyr. leite-nantas Viktoras Ru z g y s, pradėjo skraidyti aukštojo pilotazo kariniais lėktuvais. Nors jo motina yra ispanų kilmės, tačiau niekuo ne-siskiria nuo kitų mūsų bend-ruomenės gerųjų lietuvių veik-lo. Tris sūnus - visus leido į skautus, pastoviai atvesda-vo į lietuviškas pamaldas, visai neblogai kalba liet-uviškai, nes, kaip girdėti - tėvas irgi Viktoras - nekal-bėjo namuose kitaip, kaip lietuviškai.

• TAUTOS ŠVENTĖS mi-nėjimas buvo gerai suruoš-tas, dalyvaujant organiza-cijų vėlavoms ir pilnai sa-lei lietuvių.

• PORT COLBORNE nedidelame mieste, mirė liet-uis policininkas Antanas Pi-voriūnas policijoje ištari-navęs 27 metus. Kor.

toronto

• J. KRALIKAUSKO naujausioji knyga AŽUOLAI PILIA-KALNYJE bus sutikta LAP-KRIČIO 4 d., sekmadienį, 4v. 15 min. p.p. Lietuvos Kanki-nių Parapijos salėje.

Apie naująją knygą kalbės svečias iš New Yorko, AIDU žurnalo redaktorius ir poetas kun. dr. L. Andrie-kus, OFM.

Žodį tars pats autorius, įteiks rėmėjams savo knygą ir norintiems autografo. Sutiktuves ir vaišes-kavą su pyragaičiais rengia kny-gos leidėjų komitetas.

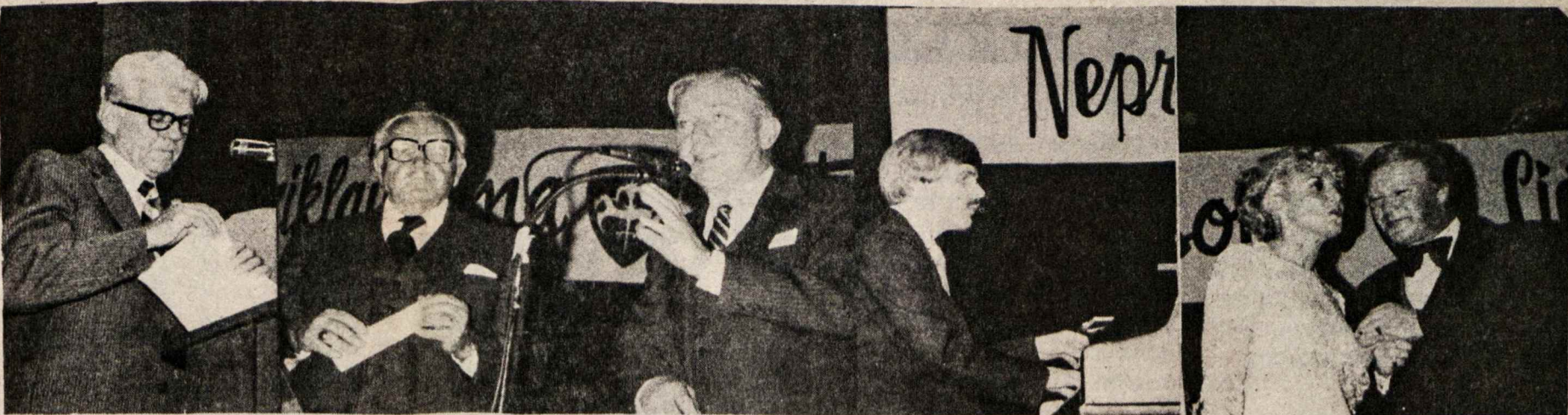
SUSITIKS LIETUVIAI
AUKSAKASIAI

Lietuviai vyrai, dirbę 1948

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West,
kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487-5591

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS VAKARAS TORONTE, 1984. 10. 13 d. Iš kairės: Rėmėjų Būrelio pirm. J.V. ŠIMKUS, "NL" savaitraščio atstovas - L. GIRINIS, VLIKO pirm. - dr. K. BOBELIS, muz. Jonas GOVĖDAS; duetas: sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ ir sol. Rimas STRIMAITIS atlieka "Linksmosios Našlės" partiją. Nuotrauka: Stepo Varankos

Jaukus Savaitraščio „Nepriklausoma Lietuva“ Koncertas

Stepas Varanka

SPALIO 13 dieną, -sakoma prietaringa skaitlinė, - šeštadienį, 6 v. v., įvyko Lietuvių Namuose "NL" Rėmėjų Būrelio rengtas Spaudos Vakarų - Koncertas. Meniniu atžvilgiu pasigėrėtinas. Kanados lietuvių lakštingala Gina ČAPKAUSKIENĖ visus vakaro dalyvius užburė savo piikiu sopranu ir Rimas STRIMAITIS savo malonių tenoru.

Dėl vykstančių kelių didesnių privačių parengimų ir vestuvių, į Spaudos Vakarą atsilankiusių svečių skaičius siekė vos apie 150. Jų tarpe buvo apie 40 LB atstovų ir VLIKO svečių su pirm. dr. K. Bobeliu.

Rengėjų Pirmininko Žodis

Vakaro atidaromąjį žodį tarė Rėmėjų Būrelio pirm. J. V. Šimkus. Jis priminė, kad lietuvių tautai spaudos reikšmė buvo nepaprastai svarbi. Dėka spaudos, kuri pradžioje okupanto ruso buvo draudžiama, lietuviai ją gaudavo slapta atgabentą iš Prūsų, kaip brangią reikvią. Lietuviškos spaudos apsaistalai - tai lietuvių tautos -49 m. Kanados aukso kasyklose, "Central Patricia" ir "Pickle Crow" kviečiami dalyvauti susitikime LAP - KRIČIO 5-9 d. d. Floridoje. Parūpinta nemokama nakvynė motelyje prie jūros kranto. Pranešti Andriui MA - ČIULIUI, Plaza Beach Motel, St. Petersburg Beach, Florida 33706, USA, tel: (813) 367-2791.

Būtų svarbu ir įdomu, jei-gu atvykusieji atsivežtų ir sa-vų patirimus bei atsimini-mus apkalbėję bei užrašę, atsiųstų mūsų spaudai.

didvyriai. Ne vienas iš jų už spaudos platinimą buvo nu-baustas kalėjimu ir ištremi-mu į Sibirą. Ilgus metus lie-tuvius spaudoje buvo lai-komas be tautinio rašto, be spaudos.

Vėliau, dėka pasišventusių žmonių, į Lietuvą pradėjo skverbtis iš Prūsų apsišvie-timo ginklas - spauda, kuri žadino prislėgtą lietuvių į šviesesnių rytojų.

Dėka pasišventusių veikė-jų, iš po tamsių debesų su-švito saulutės spinduliai. Tuos malonius spindulėlius Lietuvos padangėje kartas nuo karto užtemdydavo at-plaukę iš kaimynų juodi de-besys.

Nežiūrint to, pražydo ir raštas ir spauda. Deja, neil-gam džiaugsmui. Džiaugsmo laikotarpis buvo trumpas.

"NL" Savaitraščio Atstovo Žodis

Rėmėjų Būrelio pirm. Šimkus, baigęs žodį, pakvie-tė į sceną "NL" talkininką L. Girinį tarti trumpą žo-dį.

Savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva" gimė Kanadoje 1942 m., Europoje tebevyks-tant baisiam karui, Lietuvai esant vokiečių okupacijoje. Pirmuoju laikraščio redak-torium buvo V. D a g i l i s, iki šių dienų besirūpinantis šio laikraščio egzistencija.

Ta pačia proga L. Girinis priminė, kad prieš virš 40 metų Lietuvoje, 1944 m. į-sisteigė iš veikiančiųjų po-grindyje idėjinių organiza-cijų Vyriausias Lietuvos Iš-laisvinimo Komitetas, rūpi-nantis Lietuvos nepriklau-somybe. Šiais metais sueina 40 metų nuo VLIKO įsistei-gimo ir šie metai yra vadi-nami VLIKO metais.

SPALIO 13-14 d. d. Toron-te vyko ir KLB Krašto Ta-rybos metinis suvažiavimas, į kurį buvo atvykę įvairūs LB pareigūnai, jų tarpe ir PLB pirmininkas Vyta. Ka-m a n t a s ir VLIKO nariai su pirm. dr. K. Bobeliu. Dauguma atvykusių svečių dalyvavo savaitraščio "Ne-priklausoma Lietuva" Spau-dos Vakare - Koncerte.

VLIKO Pirmininko Žodis

Dr. K. Bobelis, kaip visada, be jokių užrašų, trum-pai ir nuoširdžiai pasveiki-no visus dalyvius, priminda-mas, kad spausdintas žodis tai vienintelis galingas ginklas, kuris pajėgus prisi-dėti prie komunistinės im-perijos byrėjimo. Spauda mus gaivino visose okupaci-jose, nežiūrint kokla ji bebū-tų - raudona, ruda ar balta. Labai svarbus reikalas ne tik savo spaudoje kelti Lie-tuvos neteisėtą krašto pa-vergimą ir lietuvių troškimą atgauti savo tautai laisvę ir nepriklausomybę, bet reikla visais būdais skverbtis į ki-tataučių spaudą ir joje kelti savo tautos pageidavimus. Pirm. K. Bobelis priminė, kad sekančią dieną padarys platesnį politinį pranešimą, į kurį kvietė visus gausiai dalyvauti.

Lietuvių tautą užklupusi raudonoji ir rudoji nelaimė išbarstė jos vaikus po pla-tų pasaulį. Lietuvis liko at-skirtas nuo šeimos, giminių, draugų, pažįstamų ir nuo ki-tų savo tautiečių. Be liet-uviškos spaudos tautietis, at-sidūręs už tėvynės ribų, liko kaip našlaitis, pasimetęs nuo savųjų.

Buvusi iš anksčiaulaisva-me pasaulyje spauda ir nau-jų ateivių steigiamoji tapo jungiamoji aukso grandinė, kuri visus apjungė ir suce-mentavo į vieną šeimą. Gai-la tik, kad truputį atsigavę, pradėjome bartis ir skaldyti...

Turime atsiminti, kad mes šiuo metu turime vieną iš stipriausių ir galingiausių ginklų - spaudą. Tai platus kelias į laisvę. Leidžiamas

okupanto išeiviams "Gimta-sis Kraštas" nerimsta dėl išeivijos spaudos. Seka kiekvieną išeivijoje leidžia-mą laikraštį, žurnalą, knygą, biuletenį ir kiekvieną lapelį. Tai yra įrodymas, kad toji mūsų spauda, nors ji yra kritikuojama ir pajukliama, yra rakštis, kurią jie sten-giasi sunaikinti. Išvada-remkime savo lietuvišką spaudą, kuriai nėra lengva gyvuoti svetimoje dirvoje. Tikiu, kad pirm. Šimkus at-leis man, kad jo įvadinį žodį perpyčiau savo mintimis.

Koncerto Programa

Vakaro malonią programą atliko sol. Gina Čapkauskienė, sol. Rimas Strimaitis ir muz. Jonas Govėdas.

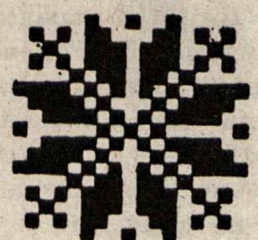
Pirmoji dalis - duetas iš o-peros "La Traviata", muz. Ver-di: "Pakelkim taurę linksmy-bių" ir "Apleiskime kraštą".

Po to - "Oi nėra niekur" - Viktoro K. Banaičio, "Dainos, muzika ir gėlės" - žodž. P. Lemberio; arija iš operos "Rigoletto", muz. Verdi ir iš op. "Pulko duklė", muz. G. Donisetti.

Trečiojoje dalyje - duetai iš operos "Romeo ir Julija" - Goūnod, "Lucia di Lammer-moor" - Donizetti. Pastaroji-viena iš populiariausių jo sukurtų 65 operų ir opere-tų. Po ilgų plovimų, bisui Gina ir Rimas su meilinga vaidyba atliko F. Leharo "Linksmoji našlė".

Po programos sol. Ginai buvo įteikta glėbis chrizan-temų. Rimui ir Jonui teko po raudoną gėlę. Vėliau vakaro metu teko išgirsti nemažai išreikštų komplimentų solis-tams ir muzikai už puikiai atliktą programą.

(bus daugiau)

AUDRA

Travel

KVIEČIA, SUTIKTI
SV. KALĖDAS IR

NAUJUS METUS SU GIMINĖMIS

Lietuvoje ir Australijoje

16 DIENŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ
GRUODŽIO 21 - SAUSIO 6

Su "Air France" 10 naktų Vilniuje, 1 dieną Kaune, 2 dienos Maskvoje, 2 naktys Paryžiuje; Kelionės kaina iš Toronto \$1,824 kanadiškais arba \$1,399 JAV, iš Montrealio - kanadiškais \$1,794 arba \$1,376 JAV.

23 DIENŲ KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ
GRUODŽIO 19 - SAUSIO 11

2 dienos Havajuose, 16 - Australijoje, 3 - N. Zelandijoje, 2 FIDŽI saloje. Bilieto kaina iš Toronto - \$2,213 kanadiškais.

Jau priimami užsakymai pirkti šventines dovanas giminėms Lietuvoje.

• Sutvarkomi dokumentai išskviemams.
• Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai nau-dingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperati-vius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijos teikia

AUDRONĖ arba JURATĖ adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių istaigos registracijos numeris - 2159872

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

"Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

M6P 1A5

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santūpas 9%
kasd. palūkan, už sant. 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 12 1/4%
term. indėlius 3 m. 12 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 11%
(minimum \$ 5,000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 13 1/2%
asmeninės paskolas .. 14%
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santūpų
dydį iki \$ 2,000.
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 10,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 19 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v.r. iki 7 v.v.,
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

edmonton

Edmontonietė Nijolė KAROSAITĖ

NIJOLĖS KAROSAITĖS ATSIEKIMAI

Šios jaunos Lietuvaitės darbas Edmontono Simfonijoje prasidėjo 1983 m., kai ji buvo paskirta scenos vedėjos pareigoms. 1983-84 m. sezono Edmontono Simfonija atliko virš 70 koncertų, kartu ir su žinomais kviestiniais svečiais, kaip dainininku Harry Belafonte, Sadlers Wells Karališkąjoje Baletu, Eugene Istomin ir kt.

1984 n. Nijolė Karosaitė-(Karosaitė) buvo pakviesta dirbti Drottningholm Operos Festivalyje Stockholme-Švedijoje.

Šio teatro pastatai yra seniausio rokoko stiliaus pasaulyje, dar su išlikusia originalia scena ir jos įrengimais, pastatytais 1766m. VI-

sa veikia taip, kaip veikė 18 a. Net ir orkestro dalyviai dėvi 18 a. aprangą. Teatras yra taip puikiai išlaikytas, kad ir aktoriams ir žiūrovams sukelia nuostabų įspūdį, kad gyvenama 18 a.

Nijolė Karosaitė ten rūpinosi Mozarto operos "Così fan tutti" pastatymu. Josi dainavo Tarptautinės Operos dainininkai kartu su jaunuojų Švedijos Ansambliu. Čia buvo proga jai pastudijuoti 18 a. operas ir susipažinti ne tik su scenos reikalais, bet taip pat ir su administracija. Tuo metu ji taip pat rašė straipsnius apie Drottningholm'ą i Edmonton Journal laikraštį.

Tos pačios vasaros liepos

mėnesį ji praleido 2 savaites dirbdama Savonlinna Operos Festivalio Suomijoje žurnalistų biure.

Čia irgi buvo įdomūs pastatymai, nes operos buvo atliekamos 15 a. pilies džiuliam kieme Olavonlinna. Vyko 16 spektaklių, kuriuose matyta "Don Carlos" - Verdi, "Skrajojantis Olandas" - Wagner, "Užburtoji Fleita" - Mozart ir "Karalius vyksta į Prancūziją" - suomio Aulus Salinen operos. Į jas buvo atsilankę virš 100.000 žiūrovų.

Sugrįžusi atgal į Kanadą, Nijolė Karosaitė buvo išrinkta gauti Kanados stipendiją studijuoti Orkestrų Vedėjų Apmokymo Programoje. Jai parenka 1 ar 2 asmenis iš visos Kanados, kad dirbtų su vienu kurių orkestrų ir tiesioginiai susipažintų kaip

sukeliamos lėšos, vedama apyvarta, ryšiai su publika ir praečių koncertų pravedimai. (Kai) keista bebūtų, toks čia šiame kontinente stilius - "komerciniu" būdu išlaikomi orkestrai...).

1985 m. sausio mėnesį Nijolė turės apkeliauti Kanadą ir susitikti su kitų orkestrų administracijų darbuotojais ir tikisi nuolatinei dirbti su vienu iš orkestrų 1985-86 m. sezone.

Edmonton Operos Sąjunga ją angažavo operos pastatymų asistente. Šiuo metu šalia pareigų Simfonijos Orkestre, ji dalyvauja operų "Il Trovatore", "Figaro Vestuvės", "Šikšnosparnis" ir "Faustas" pastatymuose.

Tokioje retoje profesijoje linkime gabiai ir darbščiai lietuvaitei Nijolei Karosaitėi kuo geriausio pasisekimo.

k.

st.catharines

ISPŪDŽIAI LANKANTIS Š.M.
RUGSĖJO MĖNESĮ CHICAGOJE

Pagrindinis kelionės tikslas - dalyvavimas mano giminės vestuvėse. Kadangi Chicagoje turiu gana daug pažįstamų parapijiečių, kurie, kaip ir aš, antrą kartą žiauriajam Sovietiniam komunistui okupuojant Lietuvą, pasitraukė į Vakarus ir dalis jų apsigyveno Chicagoje. Laikui bėgant iš okupuotos Lietuvos tam tikrais keliais ateina naujesni žinių apie dabartinio Lietuvos kupanto-sovietų dar vis tebevykdomus tardymus, suiminėjimus, ir sufabrikuodami be pagrindo kaltinimus, teisia ilgiems metams sunkiems vergų darbams lietuvių patriotus, tremia bausmes atlikti i Sovietų "rojų", o ten jie yra paverčiami be teisiais fabriko robotais, negaudami jokios pagalbos, net ir sunkiai susirgus nuo nepakeliamų darbų.

Dar būdamas Kanadoje gavau iš Chicago laišky, kad atvykčiau pasidalinti žiniomis apie lietuvių, dirbančius okupantui Lietuvoje ir čia. Taip ir padariau. I Chicago atvykau žymiai anksčiau prieš vestuves, kad bent dalį draugų, dirbančių tautinį ir politinį darbą, galėčiau aplankyti. Dalis ALTO ir VLiko veikėjų aplankė ir mane ten, kur buvau laikinai apsistojęs.

Būdamas Chicagoje, Augustino Ašoklio patarnavimu, aplankiau dienraštį "Naujienas", kurios spausdina korespondencijas, parašytas prieš Lietuvos okupantą - Sovietus ir jų padlaižius, be jokios cenzūros. Taip pat ir Kanadoje leidžiamas savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva" deda visas mano ko-

respondencijas, parašytas prieš Lietuvos okupantą ir komunistus, kurie suiminėja ir tardo patriotes lietuvių. Turėkime viltį, kad sovietų vergų imperija savo žiaurumu pati save pradžys, nes ir vietiniai gyventojai reikalauja daugiau laisvės, mais to, rūbų ir t.t.

Kanauninko kun. V. Zakarasko kviečiamas, aplankiau ir jį. Išsikalbėjome pora valandų. Daugiausia kalbėjome apie komunistų pavergtą Lietuvą. Pastebėjau, kad kanauninkas V. Zakaraskas yra labai didelis patriotas, atlikęs "sielovados" darbus, daug rašo i spaudą prieš Lietuvos okupantą - sovietus. Tik kanauninkas apgailstavo, kad šiuo laiku lietuvių nėra vieningi, kas silpnina kovotojų darbą. Pagal kanauninko Zakarasko pasisakymą, visi lietuvių yra brangūs, neatsižvelgiant į jų pažiūras, kad tik dirbtų Lietuvos išlaisvinimui. Kaip pavyzdį nurodė lietuvių, kovojusių per pirmą pasaulinį karą dėl Lietuvos laisvės. Tuo metu atvykęs lietuvių kovoti, niekas neklaušė, kokiai partijai priklausai ar kokių pažiūrų esi. Visi, kas tik kovojo už laisvės atgavimą ir žuvo, buvo pranešta, kad tiek tr tiek lietuvių žuvo. Niekas neminėjo jų apričių ar pažiūrų.

Ir šiandieną lietuvių turėtų vieningai kovoti prieš krašto pavergėją - sovietus, bet...

Daugiausia kalbėjome apie 1940-41 m. sovietų okupaciją, žmonių nuotakas. Pasisakiau esąs žemaitis; o pas

mus Žemaitijoje, tiek valdininkas, ūkininkas ar samdiny, ne kentė sovietų, išskyrus žydus ir keletą vagilių, girtuoklių ir tinginių, kurie džiaugėsi okupantų įvestu "rojumi".

Apie pirmąją Sovietų okupaciją ir vokiečių-rusų karą nespėjome viską aptarti, nes reikėjo skubėti i pasitarimą su Chicago visuomenės veikėjais.

Kad ateičiai pasilikyt istorinės medžiagos, bus stengtasi plačiau parašyti apie pirmąją Sovietų okupaciją ir vėliau, antrą kartą okupavus mano ir gretimų apylinkių lietuvių gimtines, partizanų kovas, vežimus i Sibirą ir nukankintus vietoje. Dalis pavardžių jau yra paskelbta, bet iš pasikalbėjimų paaiškėjo, kad jų skaičius žymiai didesnis.

Augustino Ašoklio pastangomis turėjau progos kelias valandas pasikalbėti su Olina Tričiene, kuri turi didelį bagažą žinių apie komunistų veiklą prieš pirmą ir per antrą Sovietų okupaciją.

Be to, keletą valandų teko praleisti su socialdemokratų veikėju M. Pranevičiu, kuris aktyviai dirba ir remia aukomis Lietuvos išlaisvinimo veiklą. M. Pranevičius mane supažindino su plačia LSDP Užsienio Delegatūros veikla, nes ir Lietuvos Socialdemokratų gaudžiai bendradarbiauja su Europos valstybių socialistais ir bendromis pastangomis sudarė sąlygas ir VLIK-ui patekti i Europos Parlamentą nariu, nes VLIK-

as yra sudarytas iš politinių partijų, ir kaip toks, turi mandatą ir Europos Parlamente, gali kalbėti apie Žmogaus Teisių pažeidimą okupuotoje Lietuvoje. Šiandien mums lietuviams ypatingai reikalinga vienybė, nes to reikalauja broliai ir sesės Lietuvoje.

Tenka rasti pasisakymų spaudoje, kad Europos Parlamentui priklausymas, jokios reikšmės neturi pavergtai Lietuvai. Tai yra netiesa. Lietuvos okupantas reaguoja i viešas demonstracijas, parašytus straipsnius laisvojo pasaulio lietuvių laikraščiuose ir to krašto spauldoje.

Kada lietuvių socialistai kreipėsi i Europos Parlamento atstovus - socialistus, prašant juos paremti Politinės Komisijos paruoštą rezoliuciją, kurioje buvo siūloma pritaikyti apsisprendimo teisę Estijai, Latvijai ir Lietuvai, visų Europos valstybių socialistų partijų atstovai tą rezoliucijos projektą vieningai parėmė.

Kovojančioms dėl laisvės Pabaltijo tautoms tai buvo didelis moralinis laimėjimas. Gi Europos Parlamente visi nariai skaitė tą rezoliuciją. Skaitė ir Sovietai. Ten buvo pasakyta Sovietams: "esate Lietuvą, Latviją ir Estiją pavergę ir privalote grąžinti pavogtą svetimą daiktą - grąžinti tiems kraštams laisvę.

Jokia diktatūra nėra amžina. Ateis laikas subyrėti ir Sovietų diktatūrai. Lietuva vėl atgaus prarastą laisvę.

J. Šarapnickas

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, pareiskusiems užuojautą žodžiu ar raštu, mylimai motinai, a. a. Antaninai NAGIENEI mirus Lemonte, III, JAV -

HENRIKAS NAGYS

PADEKA

Onai ir Augustinui MYLĖMS, Antanui ŽIUKUI ir visiems šauliams ir nešauliams,

suruošusiems man staigmeną gimtadienio ir vedybų šukakties progą, širdingai DĖKOJU ir visuomet PRISIMINSIU -

Marcelė ir Antanas ČEPULIAI

PADEKA

Esant man ligoninėje, dėkoju mane lankiusiems Tėv. St. KULBIUI, Seselei MIKALINAI.

Širdingiausias ačiū mano žmonai, Petruir GIRDŽIUI, Augustinui KALVAIČIUI, lankiusiam šaulių vardu, Vytautui BARAUSKUI -parapijos vardu.

Dar kartą nuoširdus AČIŲ -

A. ČEPULIS

Dino

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdon Ave.

Chateauguy, Verdon, Que.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

KALĖDINIS BAZARAS

"Rutos" klubo kalėdinis BAZARAS įvyks LAPKRIČIO 3-4 dienomis. Bus didelės pasirinkimas kalėdinių dovanų, skanių pyragų, kavos, o sekmadienį - PIETŪS.

Taip pat bus daug laimėjimų ir kitokių netikėtumų. Atsiveskite ir savo draugus bei pažįstamus.

• Dail. Romas BUKAUSKAS dviejų savaitių atostogas praleido medžiudamas ir žuvaudamas. Šiais metais gerai pasisekė, nes nušovė didelį briedį (moušą) ir pagavo daug žuvies.

ATITAISOME:

Pereitos savaitės numerį, 8-me puslapyje įvyko klaida: ne KLIČIENEI Vandai buvo padaryta operacija, bet KLIČIENEI Eleonorai. Už klaidą atsiprašome.

VINCO KRĖVĖS VARDO XV-TCSIOS LITERATŪRINĖS PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Vinco Krėvės Vardo Montrealio Lietuvių Akademino Sambūrio premijos įteikimas ir iškilmingas balius įvyks š. m. LAPKRIČIO mėn. 24 d. koncertą 1985 metais, GEMC Gill Faculty Club patalpose. Bilietus įsigyti ir stalius rezervuoti pas šiuos asmenis: A. Otlene, Tel. cester, Mass., Išvyksta 365 - 1778; A. Kličiū, Tel. lapkričio 4 d. ŠEŠTADIENI 331-5590; J. Kibirkštį, Tel. 7 val. ryto nuo Aušros Vartų 683-7941 ir Br. Niedvarą. parapijos. Kas norėtų vykti šiais metais premijų meškambinti J. BALTUONIEFONDAS. - Kanados Lietuvių NEI, Tel.: 366-6740.

"GINTARUI" PENKIOLIKA METŲ

17-tą LAPKRIČIO Aušros Vartų salėje GINTARAS ruošiasi paminėti savo penkiolika metų smagaus darbo.

Per šį laikotarpį pro GINTARO eiles praėjo apie porą šimtų jaunų Montrealio lietuvių.

GINTARAS su koncertais aplankė didesnes Kanados ir Amerikos lietuvių bendruomenes, Kanados Vakarų ir dalyvavo IV-jame Jaunimo Kongreso atidarymo Koncerte Anglijoje.

GINTARAS išsilaugino jaunus vadovus, o GINTARO įkūrėjai gali su pasididžiumu džiaugtis, kad GINTARAS moka išgyventi persitvarkymus ir pajėgia prisitaikyti prie kintančių gyvenimo sąlygų.

Visi montrealiečiai kviečiami paskirti pasimatymą su GINTARU 17 LAPKRIČIO Aušros Vartų salėje.

• STAŠKEVIČIAI- Silvija ir Arūnas, susilaukė antrojo sūnelio- Antano Broniaus. Sveikiname.

"PAVASARIS" VYKSTA KONCERTUOTI

"Pavasario" Mergaičių Choras ruošia PENKMEČIO koncertą 1985 metais, GEGUŽĖS 4 d.

"Pavasaris" koncertuoja š. m. LAPKRIČIO 5 d. Worcester, Mass., Išvyksta 365 - 1778; A. Kličiū, Tel. lapkričio 4 d. ŠEŠTADIENI 331-5590; J. Kibirkštį, Tel. 7 val. ryto nuo Aušros Vartų 683-7941 ir Br. Niedvarą. parapijos. Kas norėtų vykti šiais metais premijų meškambinti J. BALTUONIEFONDAS. - Kanados Lietuvių NEI, Tel.: 366-6740.

MONTREALIO "RŪTOS" KLUBAS
š. m. LAPKRIČIO mėn. 3 - 4 dienomis
ruošia

METINIŲ BAZARŲ

Aušros Vartų parapijos salėje

PRADŽIA : ŠEŠTADIENI 15.00 val.

- Loterija • Kavinė • Pyragai
- SEKMADIENI nuo 9:30 v.r. iki 13:30 v.
- Šilti pietūs • Kalėdinės dovanos
- Pramogos visokio amžiaus žmonėms

LAUKIAME ATSLANKANT!

RENGĖJAI

"LITO" PRANEŠIMAS

LITAS praneša savo nariams, kad nuo SPALIO 14 d. jau dirbame sekmadieniais; 1475 de Séve ir Šv. Kazimiero parapijos skyriuose (10:30 - 12:30).

Narių patogumui Šv. Kazimiero p-jos skyriuje yra daromi remonto darbai. Tuos darbus numatome užbaigti šį mėnesį, kad galėtume nariams duoti geresnį ir privatesnį patarnavimą.

Nuo SPALIO mėn. 24 d. pradėsime parduoti CANADA SAVINGS BONDS. Už naujai parduodamus ir esamus bondus nuo lapkričio 1 d., 1984 m. iki lapkričio 1 d., 1985 m. Kanados valstybinis bankas mokės 11.25%, ir po lapkričio 1 d., 1985 m. mokės nemažiau, kaip: už \$ 38 - 7%, už \$ 37 - 8.5%, ir už visus kitus - 10.5%.

LITAS šiuo metu už vieno metų terminuotus indėlius moka 11.75%. Turint Kanados bondų arba prieš perkant naujus bondus, verta pagalvoti kur praktiškiau ir pelningiau investuoti pinigus.

Vedėjas

Nepriklausomos Lietuvos mėnesio 25 d. Aušros Vartų 66 metų KARIUOMENĖS AT-parapijos salėje. Rengia: KŪRIMO PAMINĖJIMAS reng. L. K. Mindaugo š. kuopa. giamas š. m. LAPKRIČIO Kviečiami visi!

ASMENINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir pakeitimų siuntiniams Lietuva siųsti, nuo dabar maitų už dovanas turės sumokėti patys siuntinių gavėjai. Siūlome ir toliau pasinaudoti mūsų patyrusiu ir praktišku tarpininkavimu.

KALĖDINĖ DOVANA SIUNTINYS Nr. 4 — 1984 m.

1 vyriškas arba moteriškas megztinis, 1 vyriški išieginiai marškiniai, 1 bliuskutė, 2 poros vyriškų kojinių, 2 poros moteriškų nailoninių kojinių, vilnonė arba šilkinė gėlėta skarelė, 40 angliškių arba amerikoniškių cigarečių, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. grynos pupelių kavos, 1 pora džinsinių kelnų, denim arba rumbuoto aksomo, firmų "Wrangler" arba "Levis", 1 vyriška arba moteriška žieminė striukė - "anorak".

Sio siuntinio kaina su pašto ir dokumentų sutvarkymo išlaidomis \$ 275.00

Jei kas pageidauja, gali ir pats sudaryti siuntinį savo nuožiūra iš pageidaujamų Lietuvoje dalykų, kuriuos žemiau išvardiname:

- Sportiniai batai, vyriški arba mot. firmos "adidas" ... \$ 40.00
- siuntinyje gali būti 2 poros ... \$ 67.00
- Sportiniai batai "olympus" ... \$ 28.00
- 2 poros ... \$ 55.00
- Sportiniai kostiumai firmos "adidas" ... \$ 46.00
- 2 - veji ... \$ 67.00
- Sportiniai kostiumai firmos "olympus" ... \$ 24.00
- 2 - veji ... \$ 54.00
- Džinsinės denim arba rumbuoto aksomo kelnės ... \$ 29.00
- Žieminiai moteriški ilgi batai su šiltu pamušu ... \$ 110.00
- Normalūs vyriški arba moteriški geri batai ... \$ 55.00
- Vyriški kostiumai ... \$ 185.00
- Moteriški kostiumeliai ... \$ 130.00
- Vyriški arba moteriški megztiniai ... \$ 38.00
- Vyriški išieginiai marškiniai ... \$ 22.00
- Moteriškos bliuskutės ... \$ 22.00
- Vilnonės arba šilkinės skarelės ... \$ 9.00
- Vyriškos arba moteriškos striukės - "anorakai" ... \$ 100.00

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti pašto ir apdraudos išlaidoms padengti \$ 48.00.

Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles. Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & Co.

(Z. JURAS)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT BR1 4HB, ENGLAND.

TEL. 01 460-2592

NAUJA TVARKA GALIOJA NUO DABAR!

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, P.Q. TEL: 766-5827

MOKA UŽ:
CERTIFIKATUS: MIN. \$ 1,000.00
1 METŲ 11.75 %
TERMINUOTI INDELIAI
1 METŲ 11.25 %
180-364 D. 10.75 %
120 - 179 D. 10.25 %
30 - 119 D. 9.75 %
TRUMPALAIKIUŠ INDELIIUS
UŽ \$ 20,000 IR DAUGIAU
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS:
SPECIALIOS 8.25 %
SU DRAUDIMU 8 %
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5 %

DUODA PASKOLAS:

NEKILNOJAMO TURTO IR ASMENINĖS PASKOLOS MIRTIES ATVEJU DRAUDŽIAMOS IKI \$ 10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00 4:00 - 8:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00 12:00 - 6:00
Sėkmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
1475 De Séve ir Šv. Kazimiero par. salėje : 10:30 - 12:30

Maurice Kaplan
Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į : 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdėliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181

Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ
REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

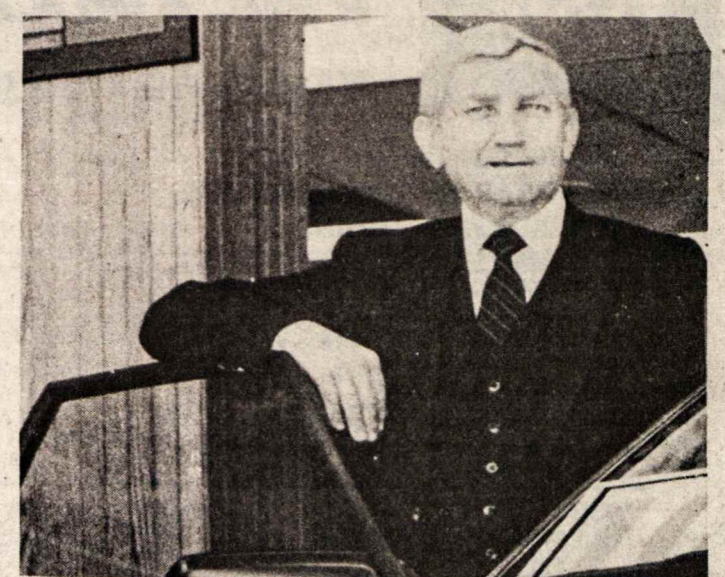
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

IŠNUOMOJAMAS
butas 2 1/2 kambarių La Salle, antrame aukšte,
apšildomas, autobusas sustoja prie durų.
Skambinti: Tel: 363-7095 arba 363-8277

PARDUODAMAS MEDUS!

Pure natural honey now for sale from the BEEKEEPER,
close to Montreal. Price \$ 1.- per pound.
INFORMATION: Tel. 627-1328.

PRIMENAME MIELIEMS PRENUMERATORIAMS, KAD PASITIKRINTŲ
AR SUSIMOKĖJĘ PRENUMERATŲ UŽ ŠIUOS METUS - "NL"

DR. J. MALISKA
DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675.

Philip A. Sulginski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
8606 rue CENTRALE, suite 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Aridoryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sėkmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.I.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel: (514) 871-1430